

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PROSTITUCE NA TERITORIU MĚSTA BRNA

Autor práce: Roman Fiala, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Milan Veselý

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Milanu Veselému, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

FIALA, R. *Prostituce na teritoriu města Brna: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 74 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Milan Veselý.

Klíčová slova: sociálně patologický jev, prostituce, prostitutka a pasák, komerční sexuální zneužívání dětí – dětská prostituce.

Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na samotný jev prostituce, její historii, formy a aktéry prostituce. Dále se zabývá teoriemi vzniku, motivací k prostituci, jejími následky, prevencí následků a nejzávažnější formou, kterou je prostituce dětská. V empirické části je uvedena autentická kazuistika prostituce. Závěrečná část je zaměřena na přístup České republiky k prostituci, zjištění současného stavu prostituce v Brně, včetně právní úpravy a dále internetový průzkum společnosti SANEP.

ABSTRACT

FIALA, R. *Prostitution on the Territory of Brno: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2016. 74 p. Supervisor: Mgr. Bc. Milan Veselý.

Key words: socially pathological phenomenon, prostitution, prostitute and pimp, commercial sexual abuse of children - children's prostitution.

The theoretical part is focused on a phenomenon of prostitution, its history, forms and actors of prostitution. It also deals with theories of origin, motivation for prostitution, its consequences and prevention from them, and the most severe form which is children's prostitution. In the empirical part there is a genuine case report of prostitution. The concluding part is devoted to the approach of the Czech republic towards prostitution, the current state of prostitution in Brno including legislation and the internet survey SANEP.

Obsah

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 CHARAKTERISTIKA PROSTITUCE	11
2.1 Formy prostituce	11
2.1.1 Ženská prostituce	12
2.1.2 Mužská prostituce	14
2.1.3 Dětská prostituce.....	15
2.2 Aktéři prostituce.....	15
2.2.1 Prostitutka	17
2.2.2 Pasák (kuplíř)	17
2.2.3 Další osoby podílející se na prostituci	18
2.3 Teorie vzniku a motivace k prostituci.....	19
3 HISTORIE PROSTITUCE	21
3.1 Prostituce ve starověku	21
3.1.1 Řecká prostituce	22
3.1.2 Římská prostituce.....	22
3.2 Prostituce v Čechách.....	23
4 KOMERČNÍ SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ	26
4.1 Formy komerčního sexuálního zneužívání dětí	26
4.1.1 Dětská prostituce.....	27
4.1.2 Obchodování s dětmi.....	28
4.1.3 Dětská pornografie	29
4.2 Příčiny komerčního sexuálního zneužívání dětí	30
4.2.1 Příčiny dětské prostituce	30
4.3 Typologie pachatelů	31
4.4 Prevence před komerčním sexuálním zneužíváním dětí.....	32
5 NÁSLEDKY PROSTITUCE	35
5.1 Prevence následků prostituce	36
5.1.1 Rozkoš bez rizika	37
5.1.2 La Strada	39

5.1.3	Ostatní organizace.....	41
5.2	Kazuistika prostituce.....	41
6	PŘÍSTUP ČESKÉ REPUBLIKY K PROSTITUCI	45
6.1	Právní úprava prostituce.....	45
6.2	Průzkum společnosti SANEP.....	49
7	PROSTITUCE V BRNĚ.....	52
7.1	Výzkum.....	52
7.1.1	Magistrát města Brna a prostituce.....	52
7.1.1.1	Právní úprava prostituce.....	53
7.1.1.1.1	Neplatná obecně závazná vyhláška.....	53
7.1.1.1.2	Platná obecně závazná vyhláška	54
7.1.2	Městská policie Brno a prostituce	55
7.1.3	Policie ČR a prostituce.....	58
7.1.4	Rozkoš bez rizika a prostituce.....	60
7.2	Vyhodnocení výzkumu	63
	ZÁVĚR.....	66
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	69
	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	74

Úvod

„Prostituce nejsou jen padlé ženy, nýbrž i stejně padlí mužové.”¹

Prostituce je jednou ze sociálně patologických jevů, jejíž kořeny sahají hluboko do historie národů celého světa, ale i do historie našich předků. Prostituce byla, je i bude vždy součástí světa, který nás obklopuje.

Prostituce je v dějinách lidstva jedním z nejstarších řemesel. V minulosti nebyla chápána jako sociálně patologický jev, který má na společnost negativní dopady. Byla brána jako součást a potřeba každodenního života. Postupem času, jak se společnost, ale i prostituce vyvíjela, začala přinášet negativní dopady a bylo na každé společnosti, jak se s těmito negativními dopady vypořádá.

Podle současné právní úpravy České republiky, není prostituce povolena, ani zakázána. Celonárodní právní předpis, který by definoval pojem prostituce a její provozování, neexistuje. Samotné osoby, které poskytují placené sexuální služby, nemohou být za takové jednání trestně postiženy, pokud ovšem neprovozují prostituci v blízkosti škol, školských zařízení či míst, které jsou určeny pro pobyt nebo návštěvu dětí. Prostituci lze dále stíhat pouze nepřímo a to za trestné činy, které ji provázejí. V určitých případech se sexuální pracovnice dopouštějí pouze přestupku.

Je potřeba si uvědomit, že sice ji nelze vymýtit, ale přece ji lze regulovat a kontrolovat. Právě regulace a kontrola je jediným možným řešením, jak se s tímto sociálně patologickým jevem vypořádat.

Podstatou bakalářské práce je seskupení informací o problematice prostituce se zaměřením na zjištění současného stavu prostituce v Brně, včetně právní úpravy a specifikace nejzávažnější formy, kterou je prostituce dětská.

¹ VANIČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 21.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Do úvodu práce byl použit záměrně citát: „Prostituce nejsou jen padlé ženy, nýbrž i stejně padlí mužové.”², neboť jde o citát našeho prvního československého prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka (dále jen „T. G. Masaryk“), který považoval prostituci za hřích a zlo, proti kterému se společnost musí bánit mravní výchovou.

K vypracování bakalářské práce byla použita metoda abstrakce a analýzy odborných knih a dokumentů – zákonů a vyhlášek, zabývajících se problematikou prostituce i samotnou problematikou dětské prostituce.

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit současný stav prostituce v Brně a její právní úpravu. Vedlejším cílem je charakterizovat problematiku prostituce a specifikovat její nejzávažnější formu, kterou je prostituce dětská.

Práce je rozdělena do sedmi kapitol. Teoretická část práce je zaměřena na samotný jev prostituce, její historii, formy, které jsou ženská, mužská a dětská. Dále aktéry prostituce, kterými jsou prostitutka, pasák (kuplír) a další osoby podílející se na prostituci, jako jsou tipař, náborář, dopravce, hlídač aut, poskytovatelé klíčů, dohazovači a padělatelé. Kromě toho se práce zabývá vznikem prostituce, motivací k prostituci, jejími následky a prevencí následků prostituce. Dětská prostituce, jako nejzávažnější forma, je blíže specifikována, jako vedlejší cíl práce v kapitole komerčního sexuálního zneužívání dětí. Zde je charakterizováno komerční sexuální zneužívání dětí, jeho formy, příčiny, pachatelé a prevence.

V empirické části práce je uvedena autentická kazuistika prostituce žen, které provozovaly prostituci dobrovolně, případ manipulace s dívkami za použití drog a případ tzv. sekundární prostituce, kdy prostituce je doplňkem skutečné výdělečné činnosti.

² VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 21.

Závěrečná část se zabývá přístupem České republiky k prostituci, včetně právní úpravy, internetovým průzkumem společnosti SANEP zaměřený na problematiku legalizace prostituce v ČR s poměrně zajímavými výsledky a zejména hlavním cílem práce, kterým je zjištění současného stavu prostituce v Brně a její právní úpravy za použití metody studie a analýzy dokumentů. Dále je v závěrečné části uveden subjektivní názor na prostituci a její legalizaci.

2 Charakteristika prostituce

„Prostituce jako hromadný společenský jev patří ve všech soudobých vyspělých kulturách do oblasti sociální patologie. Je jedním z nejstarších sociálních jevů, porušujících normy sexuálního chování. V evropském kulturním regionu rozumíme pod pojmem prostituce poskytování homo- stejně jako heterosexuálních služeb za peníze nebo jinou protihodnotu.”³

Sociálně patologické jevy - „Jako sociálně nežádoucí (případně až patologické) jevy jsou označovány takové formy chování, které mají relativně hromadný charakter a svými negativními důsledky ohrožují nejen příslušného jedince, ale také společnost.”⁴

„Prostituce je definována jako specifický druh podnikání (obchodu) jehož prostředkem je poskytování sexuálních služeb za úplatu. Jedná se o jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby. Nemusí jít pouze o klasickou soulož čili koitus, ale o dotýkání se těla jakékoliv části těla jiného, sebeukájení, pokud jsou prováděny za úplatu. Úplata nemusí mít pouze finanční podobu, ale může mít i jinou formu, např. získání určité výhody, poskytnutí protislužby, protekce. Původním znakem prostituce je promiskuita.”⁵

Promiskuita – znamená časté střídání sexuálních partnerů.⁶

S prostitucí jsou dále úzce spojeny vědy, jako je sociologie, sociální pedagogika a sociální práce, které se zabývají otázkami motivace vedoucí ke vzniku prostituce.

2.1 Formy prostituce

Orientačně lze vymezit tři základní formy prostituce, a to podle toho, kým jsou sexuální služby poskytovány. Jde tedy o ženskou, mužskou a dětskou prostituci. Vnitřní dělení těchto skupin je provedeno podle místa, kde je tato činnost provozována.

³ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 56.

⁴ VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. a kol. *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 354.

⁵ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 56.

⁶ *Slovník cizích slov*. Praha: Encyklopedický dům, spol. s r.o., 2006, s. 275.

Ve studijním materialu Policejní akademie ČR, katedry společenských věd J. Dubský a L. Urban dále, kromě výše uvedeného dělení, uvádějí že „klasickou formou prostituce je tzv. veřejná prostituce, která může mít podobu veřejnou a legální, kdy osoby poskytují sexuální služby převážně ve specializovaných zařízeních (veřejné domy, erotické masážní salóny, vyhrazené ulice v některých městských čtvrtích), nebo skrytou nejčastěji nelegální, kdy osoby aktivně vyhledávají svoje „zákazníky“, snaží se na sebe upozorňovat, přičemž vlastní sexuální akt se nejčastěji uskutečňuje v pronajatém bytě, hotelovém pokoji, penzionu apod. Obě uvedené formy jsou obvykle úzce propojené.”⁷

2.1.1 Ženská prostituce

Orientačně lze vymežit pět základních forem⁸:

1. **Luxusní prostitutky** – jde o okrajovou, téměř nepostižitelnou skupinu s vlastní, početně omezenou klientelou. Jedná se o ženy schopné své klienty v případě potřeby i reprezentovat. Jejich věk se zpravidla pohybuje mezi 20 - 30 lety i více. Příjmy jsou vysoké a prostředí, v němž se pohybují, luxusní.
2. **Hotelové prostitutky** - jejich věk se zpravidla pohybuje okolo 20 let a výše. Podle úrovně podniku, ve kterém pracují, ovládají alespoň jeden cizí jazyk a mají dobré vystupování. Služby poskytují po telefonické dohodě na hotelových pokojích nebo v bytech. Často poskytují služby cizincům na delší pobyt. Do této skupiny prostitutek lze přiřadit i různé dívky z podniků a diskoték, které si prostitucí přivydělávají.
3. **Prostituce v bytech** - počet žen, které provozují prostituci ve vlastních bytech, často za spoluúčasti svých manželů či druhů se v posledních letech velice rozšířil. Tyto ženy poskytují řadu služeb a to od běžných až po perverzní praktiky. Přehled o bytové prostituci neexistuje. S bytovou prostitucí existuje celá řada kriminálních, zdravotních i sociálních rizik, včetně ohrožování mravní výchovy mládeže.

⁷ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 56.

⁸ ŽÁKOVÁ, M. *Prostituce - charakteristika*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>>.

4. **Erotické podniky, masážní salóny, sex bary** - „velký nárůst byl zaznamenán i v počtu prostituujících se osob, působících v různých erotických podnicích, masážních salónech a „sex barech“. Zaměstnankyně těchto zařízení jsou kromě občanek České republiky i cizinky, nelegálně se zdržující na území České republiky, případně na falešné pozvání. Touto cestou dochází k institucionalizaci „veřejných domů“. Počet prostituujících se osob působících v erotických podnicích se odhaduje asi na 6 tisíc.”⁹
5. **Pouliční a silniční prostitute** – jde o nejproblémovější prostituci, kterou provozují převážně mladé ženy většinou např. nevzdělané, sociálně nevyspělé, na útěku z výchovných ústavů či od rodin a nezákonně se zdržující na území ČR. Nejčastěji pouliční a silniční prostituci provozují z občanek ČR Romky, z cizích zemí se převážně jedná o Slovenky, Ukrajinky, Rusky, Bulharky a Rumunky. Zejména silniční prostitutky bývají více než ostatní skupiny prostitutek zdrojem i objektem mnoha rizik. Stávají se oběťmi mravnostní a násilné kriminality, včetně obchodování se ženami. Téměř vždy jsou v moci kuplířů a možnosti vymanit se jsou mimořádně obtížné až nemožné.

„Uvnitř prostitute existují struktury a hierarchie, do nichž se příslušné osoby většinou zařazují dobrovolně.”¹⁰

Na horní příčce je prostitute modelek (luxusní prostitutky) a na nižší úrovni je práce v masážních salónech, nevěstincích a barech. Úplně na spodní úrovni je pouliční a silniční prostitute.¹¹

Úloha drog v ženské prostituci:

Značnou úlohu u mnoha prostituujících žen mají drogy, na kterých jsou závislé, neboť některé se domnívají, že si pomocí drog zvýší výkonnost, sníží si zábrany a stanou se ochotnější. U jiných vypěstují závislost na drogách jejich pasáci (kuplíři) záměrně za účelem manipulace s nimi. Drogové prostitutky trpí vážnými onemocněními, kterými jsou infekční žloutenka a pohlavně přenosné nemoci.

⁹ ŽÁKOVÁ, M. *Prostituce - charakteristika*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/prostitute-charakteristika>>.

¹⁰ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 55.

¹¹ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 55.

Autor R. Gödtel v knize s názvem *Sexualita a násilí* uvádí¹², že drogová prostituce má i své speciální postavení, kdy prodej těla je jenom alternativou, vynuceným a sporadickým doplňkem skutečné výdělečné činnosti. Jde o tzv. sekundární prostituci.

„Cesta k drogové prostituci obvykle vede přes partu. Dívky se dávají partě k dispozici a od této party dostávají drogy. Od takovéto pseudoprotituce v partě je pak už jen krůček k účtější prostituci otevřené. Zde se dívky nabízejí cílevědomě a odměnou je drogový obchod a jiné výhody. Okruh nápadníků se zpestřuje a rozšiřuje. Skluz na pouliční drogový styk je pak už jenom otázka času.“¹³

„Drogová závislost zde neponechává už žádný volný prostor pro osobní rozhodování. Drogové prostitutky bývají také o dost mladší než jejich ostatní kolegyně.“¹⁴

Autentický případ manipulace s dívkami za použití drog uvádím v kapitole páté s názvem *Kazuistika prostituce*.

2.1.2 Mužská prostituce

Dělení mužské prostituce¹⁵:

1. **Homosexuální prostituce** – provozují ji převážně chlapci nebo mladí muži, kteří nejsou homosexuálně orientovaní. Prostituci provozují z finančních důvodů. Počet prostitutek roste a klesá jejich věk. Věkový průměr je odhadován na 17 let a profesní kariéra končí okolo 20. roku věku. Velmi výjimečně prostituují muži starší více než 30 let. Homosexuální prostitutky jsou ve většině případů závislí na alkoholu, drogách, páchají trestnou činností na svých klientech i na sobě navzájem ve formě např. krádeží a loupeží. „Pracují“ i jako herci v pornografických filmech s homosexuální tematikou.

„Ze statistiky Národní referenční laboratoře pro AIDS vyplývá, že homosexuální prostitutky jsou nejrizikovější skupinou z hlediska onemocnění a přenosu

¹² GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 55.

¹³ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 55.

¹⁴ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 55.

¹⁵ ŽÁKOVÁ, M. *Prostituce - charakteristika*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>>.

HIV/AIDS. V posledních letech stále častěji provozují silniční a pouliční prostituci. Homosexuální prostituce je provozována zejména ve veřejných prostorách např. nádražích, v některých gay klubech a vyskytuje se zejména ve velkých městech.“¹⁶

2. **Gigolo** - je muž, nabízející své služby za úplatu ženám. Gigolové tvoří početně mnohem méně zastoupenou skupinou prostitutů. Nabízející své služby prostřednictvím novin a časopisů s erotickou tematikou.
3. **Transsexuální prostituce** – jde o zvláštní a ojedinělou formu prostituce. Transsexualismus je „sexuální porucha projevující se zejména touhou být opačným pohlavím.“¹⁷

2.1.3 Dětská prostituce

Z celospolečenského hlediska jde o nejnebezpečnější formu prostituce, která je vysoce organizovaná, velice dobře zakrývaná, utajovaná, protože zákazníci i kuplíři vědí, že se dopouštějí trestné činnosti. Vyskytuje se v místech s nejvyšším výskytem prostituce dospělých.¹⁸

Vzhledem k tomu, že jde o nejzávažnější formu prostituce vyskytující se jistě po celém světě, a kterou je zapotřebí z forem prostituce úplně vymýtit, je tato forma prostituce specifikována, jako vedlejší cíl práce v rámci čtvrté kapitoly s názvem Komerční sexuální zneužívání dětí.

2.2 Aktéři prostituce

Mezi hlavní aktéry prostituce patří prostitutka a pasák (kuplír).

Dalšími aktéry prostituce jsou tipař, náborář, dopravce, hlídač aut, poskytovatelé klíčů, dohazovači a padělatelé.

¹⁶ ŽÁKOVÁ, M. *Prostituce - charakteristika*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>>.

¹⁷ *Slovník cizích slov*. Praha: Encyklopedický dům, spol. s r.o. 2006, s. 345.

¹⁸ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 64.

Pasák společně s dalšími aktéry prostituce využívají k získávání obětí k provozování prostituce naivity mladých žen a dívek, dále jejich touhy po dobrodružství a po snadném výdělku. V některých případech, jejich odmítnutí, je využito různých forem násilí, včetně vydírání nebo jiných donucovacích prostředků.¹⁹

K typickým způsobům získání ženy k prostituci patří²⁰:

- přinucení dívek k prostituci rodiči nebo blízkými příbuznými. Jde o způsob, který je využíván zejména v rómských rodinách, kde jsou k prostituci takto nuceny i nezletilé dívky,
- privátně prostituující dívky se po čase dostávají do závislosti a pod ochranu pasáka. Když odmítnou vykonávat prostituci, jsou k ní různými formami nuceny,
- svedení dívek k prostituci jinou prostitutkou, většinou kamarádkou a dostanou se do závislosti a vlivu pasáka,
- vytypované dívky jsou kontaktovány a s jejich souhlasem zavedeny do prostředí prostituce, nebo jsou násilně zavlčeny do prostředí prostituce, kde jsou prodány pasákovi.

Pravidla prostituce jsou různá, zejména s přihlédnutím k místu, kde je prostituce vykonávána. Ženy, které vykonávají prostituci v hotelích a jiných objektech na vysoké úrovni, většinou uzavřou dohodu s osobou, kterým je dohazovač (např. jde o vrátného, recepčního, taxikáře, majitele bytu) o výši provize. U ostatních žen je provozování prostituce horší. Jsou seznámeny se základními pravidly komunikace s kuplířem, pravidly prostituce, výši podílu pro kuplíře, a dále jsou někdy ženám stanoveny minimální limity zákazníků tak, aby byl uspokojen zisk kuplíře. Dané ženy jsou většinou v počáteční fázi provozování prostituce donucovány násilím, kdy součástí donucení bývá i znásilnění ženy kuplířem a jeho společníky. Dále bývají omezovány na osobní svobodě, jsou odváženy, hlídány, po vykonané práci opět odvezeny na ubytovnu a zase hlídány. Při klasickém způsobu prostituce ceny sjednávají a peníze inkasují kuplíři. Cena je obvykle pevně stanovena za jednotlivé sexuální služby, kdy žena za vykonanou prostituci získává z peněz zákazníka okolo 50 procent. Dále se cena odvíjí

¹⁹ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 65.

²⁰ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 66.

od atraktivnosti ženy, jejím věkem a celkovým vzhledem. Žena zůstává při prostituci na jednom místě přibližně 2 měsíce, kdy mění místo působení, neboť je příliš známá a ztrácí na atraktivnosti. Někdy je i prodána jinému kuplířovi nebo do zahraničí. Ukončit prostituci může žena pouze útekem, nebo oznámením věci na policii.²¹

2.2.1 Prostitutka

V knize *Sexualita a násilí* autor R. Gödtel uvádí: „Jednotný typ prostitutky neexistuje. Způsob, jakým se žena nabízí, závisí na její inteligenci, na temperamentu i na její eventuální citové angažovanosti. Některé výzkumné práce dospěly k názoru, že nejméně polovina prostitutek patří do skupiny osob víceméně slabomyslných. Týká se to nejen intelektu, ale zejména citového prožívání. Jinak se tu často vyskytují schizoidní psychopatky, vyznačující se citovou chudobou, slabou vůlí a potřebou se uplatnit. Osmdesát procent uvádí, že jsou frigidní, sedmdesát procent se zmiňuje o lesbických zkušenostech.”²²

Dále autor R. Gödtel v dané knize uvádí, „že prostitutky většinou v dětství nebo v mládí prožily sexuální styk za nepříjemných okolností nebo je postihla jiná sexuální traumata. Mnohé byly v raném věku svedeny, přinuceny k incestu, nebo trpěly pocitem, že rodiče jsou nespravedliví.”²³

2.2.2 Pasák (kuplíř)

„Je osoba, která nutí ženu k prostituci, a to i za použití násilí, vybírá zisk, organizuje „práci“ prostitutek, vymezuje jejich rajon, hlídá je a často vystupuje i jako „ochránce, bodygard“ prostitutek.“²⁴

Autor R. Gödtel ve své knize *Sexualita a násilí* charakterizuje osobu pasáka takto: „Pasák je zpravidla člověk štítící se práce, neadaptovaný na společenské poměry, v sexuální oblasti spíše nejistý, často sadistický a násilnický. Ne všichni pasáci bývají

²¹ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 66.

²² GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 53-54.

²³ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 54.

²⁴ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 65.

zločinci z povolání. Mezi pasákem a prostitutkou nezřídka existuje citový vztah. Pak je tu ovšem ještě typ „manažera“, který řídí prostituci z podnikatelských hledisek. Pracují zde organizace, které přidělují prostitutkám určité místa podle pevně stanovené pracovní doby. Často se vybírá poplatek za členství v organizaci, za ochranu a bezpečnost. Dokonce existují „provozní sdružení“, poskytující skutečné sociální dávky, zajišťují dny volna a dovolenou, případně i pomoc v případě onemocnění. Pocit sounáležitosti, vnitřní status a disciplína jsou často natolik kvalitní, že nedochází ke konfliktům s okolním světem.”²⁵

2.2.3 Další osoby podílející se na prostituci²⁶

- **tipař** – hledá ženy, dívky jako možné prostitutky a to v klubech, diskotékách, na silnicích nebo v erotických klubech.
- **náborář** – kontaktuje vytipované dívky a podvodně je najímá na různé finančně atraktivní činnosti a snaží se je zlákat na provozování prostituce.
- **dopravce** - přepravuje dívky na určité místo, kde provozují prostituci. Dopravce často bývá i náborářem.
- **hlídač aut** - hlídá auto zákazníka po dobu, kdy mu je poskytována sexuální služba. Tato činnost není častá. Závisí na místě, kde je prostituce poskytována.
- **poskytovatelé klíčů** - půjčují za provizi nebo úplatu svůj byt k provozování prostituce.
- **dohazovači** – osoby, které kontaktují možné zákazníky, kdy provizi dostanou buď od samotné prostitutky, kuplíře, nebo od daného zákazníka.
- **padělatelé** – osoby, jejichž úkolem je, zhotovit falešné doklady pro dívky určené k obchodu do zahraničí.

²⁵ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 54-55.

²⁶ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 65.

2.3 Teorie vzniku a motivace k prostituci

Teorie vzniku prostituce můžeme rozdělit do skupin z hlediska toho, které z faktorů považují za dominantní pro vznik prostitutivního chování.

Druhy teorií dle J. Dubského a L. Urbana:

- **biologizující teorie** – „vysvětlují původ prostituce jako protějšek mužské kriminality - prostituce je vlastní převážně ženám a je formou ženské kriminality. Dále vysvětlují prostitutivní chování na základě různých somatických poruch, např. hyperfunkcí ovaria, nebo se snaží konstituovat typ prostitutky podle tělesných znaků.“²⁷
- **sociologické teorie** – „vysvětlují prostituci jako důsledek ženské sociální role.“²⁸
- **psychologizující teorie** – „jsou zaměřené především na oblast sexuality a erotiky. Za příčinu vzniku prostituce považují sexuální přelétavost, variační potřebu erotiky apod. Některé teorie vysvětlují prostituci jako důsledek psychologické patologie anebo jako poruchu osobnosti. Vycházejí z empirického zkoumání prostitutek. Všímají si jejich psychických vlastností, charakterových rysů, IQ a zkoumají i jejich hodnotovou orientaci.“²⁹
- **ekonomistické teorie** – „interpretují prostituci jako druh sociální směny, ekonomický vztah mezi zákazníkem a prodávajícím.“³⁰
- **teorie lobelingu** – prostituce je „výsledkem sociální deviace, spojené s nesprávnou interpretací a nesprávným hodnocením sociální normy. Přitom ovšem může dojít k situaci, kdy společnost, i když nedochází k porušování sociální normy, může označit jednotlivce nálepkou prostituce např. je pokládán za člověka, který poskytuje sexuální služby za úplatu.“³¹

²⁷ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 57.

²⁸ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 57.

²⁹ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 57.

³⁰ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 57.

³¹ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 57.

Motivace k prostituci:

Autor O. Matoušek, P. Kodymová a J. Koláčková v knize Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi, jako motivace k prostituci uvádějí:³²

- 1. motivace vnějším tlakem** – jde o vmanipulování ženy do nabízení sexuálních služeb a to okolnostmi a okolím. Zejména jsou to ženy, které opustily dětský domov a nemají žádné zázemí, ženy zasažené chudobou, zkušenostmi s ponižováním a násilím.
- 2. motivace vlastní potřebou** - jde o ženy se sklonem k promiskuitnímu chování, kdy prostituce je pro ně do jisté míry koníčkem.
- 3. motivace racionální rozvahou** – jde o vidinu snadno a rychle vydělaných peněz bez pravidelné docházky do zaměstnání. K tomuto rozhodnutí dospívají ženy, kterým vyhovují i jiné atributy prostituce (práce v nočních hodinách, možnost pracovat jen v některé dny v týdnu, možnost oddělovat svět práce od osobního života).

³² MATOUŠEK, O., KODYMOVÁ, P., KOLÁČKOVÁ, J. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2010, s. 253-254.

3 Historie prostituce

Jak už jsem již uvedl v úvodu, prostituce je označována jako „nejstarší ženské řemeslo“, které bylo v minulosti velice vyhledávané a bylo bráno jako součást každodenního života. Část nejstaršího literárního díla v lidských dějinách tvoří právě vyprávění o šikovné nevěstce v sumerském eposu o Gilgamešovi v kapitole o technikách milostného umění.³³

3.1 Prostituce ve starověku³⁴

Prostituce je známá z většiny rozvinutých kultur. V některých kulturách starověku existovala i její posvátná forma nazvaná jako „Božská prostituce.“

V sumerských, babylonských chrámech sloužily kněžky, jejichž povinností bylo neustále opakovat rituály zajišťující dobrou úrodu a plodnost. Muži přicházeli do chrámů, odevzdávali peněžní dary, dobytek či obilí, olivový olej, víno a někdy i otroky jako milodary bohyni a poté provozovali s kněžkami předepsaný rituál tělesného styku. Na základě tohoto obřadu je podle víry bohyně obdařila novou silou. Ochráňkyní kněžek byla bohyně Aštarta.

Kněžky v chrámu sloužily za mzdu, ale často se mezi kněžkami objevovaly i dívky z neobyčejně bohatých rodin, které nepotřebovaly vydělávat peníze podobným způsobem. Proto lze celkem oprávněně tvrdit, že hlavní motivací žen a dívek byla opravdu služba bohům.

³³ VONDRUŠKA, V. *Intimní historie: od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007, s. 145.

³⁴ VONDRUŠKA, V. *Intimní historie: od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007, s. 145-146.

3.1.1 Řecká prostituce³⁵

Ženy ve starověkém Řecku bývaly vychovány především k poslušnosti vůči manželovi a k životu zasvěcenému péči o rodinu. Kromě nich ale existovala i vrstva nevěstek.

Řecká kultura si zakládala na tom, že se odlišuje od barbarů, a proto byla prostituce většinou řízena obcí. Jejím smyslem bylo kultivované uspokojování mužské tělesné touhy. Špičkou mezi nevěstkami byly vzdělané „hetéry“, které měly hluboké znalosti literatury, filozofie, rétoriky a umění. Návštěva u nich byla ovšem velice nákladná a mnohé mívaly krásný dům, kde přijímaly své hosty. Hetéry byly vyhledávanými společnicemi vzdělaných a bohatých, majetných Řeků.

Pro hetéry neplatila téměř žádná pravidla a Řekové měli pod označením hetéra na mysli něco jako přítelkyni, družku. Hetéra byla často věrná jednomu muži několik měsíců i roků.³⁶

Řecko bylo první civilizací ve starověku, která podřídila prostituci státní kontrole a vytvořila mechanismus, aby z ní plynuly příjmy do obecní pokladnice.

„Výstižně charakterizoval starořeckou společnost Demosthenes, který napsal, že „muži mají hetéry pro radost, prosté nevěstky pro potěšení těla a manželky, aby zajistily řádný chod domácnosti.“³⁷

3.1.2 Římská prostituce³⁸

Římané mohli mít sex s každým, kdo je přitahoval a byl ochotný se milovat. Římská prostituce byla dobře organizovaná a erotické potěšení bylo možno získat nejen za peníze, ale také zdarma na náklady města. Sex zdarma poskytovaly ženy i mladí

³⁵ VONDRUŠKA, V. *Intimní historie: od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007, s. 147-148.

³⁶ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 57.

³⁷ VONDRUŠKA, V. *Intimní historie od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007, s. 147.

³⁸ VONDRUŠKA, V. *Intimní historie: od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007, s. 151-152.

muži a to např. v lázních. Ovšem placená prostituce byla vyhledávanější, neboť nabízela kvalitnější služby, a proto velice vzkvétala.

Tradičním zařízením byly nevěstince „lupanaria“, které se stavěly před městskými hradbami. V otevřených kolonádách existovaly malé stánky nazývané „fornices“. Jednalo se o sexuální budky, kde je do ulice otevřená místnost, ve kterých prostitutka láká zákazníky.

Prostitutky se ve starověkém Římě označovaly souhrnným označením „meretrix“, což znamenalo, ženu, která vydělává peníze.

Starověký Řím kladl důraz na sexuální schopnosti ženy. Neuměla-li svého muže uspokojit, musel mít možnost hledat jinde.

3.2 Prostituce v Čechách³⁹

Prostituce se ve středověku rozvíjela zejména ve městech. Na vesnicích nebyla prostituce prakticky známá. Prostitutkami (nevěstkami) se většinou stávaly ženy z touhy po snadnějším životě a výdělku. Některé ale byly k prostituci donuceny jako zástava, úhrada dluhů svých otců nebo manželů. Vedle nelegálních nevěstinců vedených kuplířkami existovala prostituce, která byla kontrolována a spravována světskou mocí. Nejznámější centra pražských prostitutek byly v Krakovské ulici, na Koňském trhu a v Benátkách. Prostitutky bydlely blízko městského kata, který byl městskou radou ustanoven za jejich dozor.

Po roce 1419 začala církev hlásat mravnost, zbožnost a všechny prostitutky byly vyhnány z Prahy a nevěstince zbořeny. Prostituce začala zase vzkvétat za dob Zikmunda Lucemburského. Poté arcibiskup Jan Rokycana nařídil viditelné označení prostitutek. „Podle staročeského práva bylo zakázáno nevěstkám ubližovat. Nevěstky musely chodit na veřejnosti ve žlutých šlojířích, aby se odlišily od počestných měšťanek. Nevěstince obvykle řídila a většinou vlastnila žena, která odváděla poplatky ze živnosti do městské pokladnice.“⁴⁰

³⁹ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 60.

⁴⁰ VONDRUŠKA, V. *Intimní historie: od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007, s. 158.

Dalším obrovským podnětem pro pražskou prostituci bylo přesídlení císařského dvora z Vídně do Prahy. 16. století přineslo ovšem novou hrozbu prostitutek, kterou byla pohlavní nemoc syphilis (příjice), která ale nedokázala prostituci zastavit. Prostituce přežila i třicetiletou válku i hrozná morová epidemie v 17. a 18. století. V dané době se jí nejvíce dařilo v pohraničních městech (Liberec), v severočeském hornickém revíru (Most) a ve městech s rozvojem těžkého průmyslu (Kladno). Policie tolerovala veřejné domy, jejichž zaměstnankyně byly evidovány, podrobovaly se pravidelným lékařským prohlídkám a spolupracovaly. Ženy k prostituci byly donuceny většinou chudobou.

„V rakouské monarchii byl v roce 1852 přijat nový trestní zákon, který zahrnoval reglementaci, která svěřuje prostituci do péče obcí, zavádí zdravotní knížky a evidenci prostitutek. V Československu byla reglementace zrušena v roce 1922. Záměrem přijetí reglementace v roce 1852, tedy dříve nežli se tak stalo v ostatních zemích (1870), byla snaha o radikální mravní očistu, která zapustila své kořeny díky silným reformním snahám Marie Terezie. Ta vydala řadu nařízení a zákonů postihujících prostituci; mezi tresty za provozování prostituce bylo ostříhání vlasů atd.“⁴¹

Prostituce se stala kontrolovanou, kdy moc nad prostitutkami měla především policie, která se někdy vymkla a byla zneužita. Občasné nepřiměřené zásahy policistů vůči prostitutkám a zneužívání moci byly jedním z hlavních motivů k přijetí aboličního zákona, kdy v letech 11. 07. 1922 byl schválen **první aboliční zákon ve střední Evropě** „O potírání pohlavních nemocí“. Tento zákon zrušil reglementaci prostituce, zrušil zřizování nevěstinců. Pouliční prostituce nebyla zákonem zakázána a vymkla se následné kontrole.⁴²

„**Abolicionismus** – hnutí postavené na falešné premise, že prostituce je výrazem mravní a hmotné bídy.“⁴³

Jedním z propagátorů abolicionismu, který dal českému abolicionistickému hnutí teoretický základ, se stal první československý prezident T. G. Masaryk, a který odmítl pojetí prostituce jako přirozeného zla či sociální potřeby. Označil ji za hřích a zlo, proti kterému se společnost musí bránit mravní výchovou. Její kořeny viděl

⁴¹ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 20-21.

⁴² VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 21.

⁴³ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 21.

v mravní bídě společnosti, v alkoholismu, nízkém stupni vzdělání, nedostatečné výchově a předčasném zájmu o sex. Za hlavní prostředky obrany proti prostituci považoval T. G. Masaryk mravní výchovu.⁴⁴

Citát T. G. Masaryka: „Prostituce nejsou jen padlé ženy, nýbrž i stejně padlí mužové.”⁴⁵

Od počátku našeho století přestaly být veřejné domy moderní, a proto se prostituce začala přesouvat na ulici. Tam policie neměla ani v současné době nemá takové možnosti kontroly.

⁴⁴ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 21.

⁴⁵ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 21.

4 Komerční sexuální zneužívání dětí

Komerčním sexuálním zneužíváním dětí (CSEC - Commercial Sexual Exploitation of Children) se rozumí „použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo za odměnu v naturáliích mezi dítětem, zákazníkem, prostředníkem nebo agentem a jinými, kdy vydělávají na obchodu s dětmi pro tyto účely.“⁴⁶

Jde o hrubé porušení dětských práv a jednu z nejzávažnějších forem násilí páchaného na dětech. Komerční sexuální zneužívání dětí má vážné následky pro psychický a fyzický vývoj dítěte, neboť zážitky, které dítě prožilo, jej poznamenají ve většině případů na celý život. Dítě není většinou schopno se bránit a uvědomit si, že jednání pachatele je nedovolené a nesprávné.⁴⁷

Je nezbytné si uvědomit, že žádný souhlas dítěte nemůže ospravedlnit nezákonnost forem komerčního sexuálního zneužívání dětí, tudíž se vždy jedná o trestný čin.

4.1 Formy komerčního sexuálního zneužívání dětí

Mezi nejzávažnější formy komerčního sexuálního zneužívání dětí řadíme⁴⁸:

- dětskou prostituci,
- obchodování s dětmi,
- dětskou pornografii.

⁴⁶ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 25.

⁴⁷ WEISS, P. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, s. 40.

⁴⁸ WEISS, P. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, s. 139.

4.1.1 Dětská prostituce

„Dětskou prostitucí je myšleno zneužívání dítěte k sexuálním praktikám, kdy je dítěti za jeho účast na sexuálních praktikách placeno nebo mu jsou poskytovány či slibovány jiné odměny nebo výhody bez ohledu na to, zda je tato platba, slib nebo odměna poskytována dítěti či třetí osobě.“⁴⁹

K nabízení a provozování dětské prostituce, jak je již v práci zmíněno ve formách prostituce, dochází především v místech a oblastech, kde je ve vyšší míře nabízena prostituce dospělých osob.

Prostituce dětí vychází z mnoha faktorů. Často jde o děti, které pocházejí z chudých nebo neúplných rodin. Značnou část jejich „zákazníků“ tvoří pedofilové, jejichž počet stále roste.⁵⁰

„Zákazníci“ si stále častěji vybírají děti v domněnce, že u nich existuje nižší riziko nakažení virem AIDS. Ve skutečnosti jsou však děti k infekci HIV mnohem náchylnější, protože nejsou pro sexuální styk fyzicky zralé.⁵¹

V knize Dětská prostituce autorka E. Vaníčková uvádí, že „studie uveřejněná v roce 1988 hovoří o tom, že se ročně pohybuje v dětské prostituci 500 tisíc až 1,2 milionů dětí, z toho nejméně 300 tisíc chlapců mladších 16 let a velká většina dětí zahajuje prostituční dráhu před 14. rokem života. Prostituuující dívky jsou častěji vidět na ulici, kde vyhlíží své zákazníky, zatímco prostituuující chlapci jsou více angažováni do pornografického průmyslu a homosexuální prostituce, kde jsou nabídky předávány diskrétně. Tento rozdíl je zásadní a významně ovlivňuje povědomí a postoje společnosti.“⁵²

⁴⁹ BLATNÍKOVÁ, Š., *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Praha: Institut pro sociální kriminologii a sociální prevenci, 2009, s. 132.

⁵⁰ HANUŠOVÁ, J. *Sexuální zneužívání*. Praha 7: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006, s. 12-13.

⁵¹ HANUŠOVÁ, J. *Sexuální zneužívání*. Praha 7: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006, s. 13.

⁵² VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 26.

Formy dětské prostituce lze rozdělit dle autorky E. Vaníčkové podle 3 kritérií⁵³:

1. **kritériem** - je vymezení, zda se jedná o čistou formu dětské prostituce nebo dětskou prostituci spojenou s dalšími aktivitami sexuálního byznysu:
 - dětská prostituce samo o sobě,
 - dětská prostituce jako součást pornografického průmyslu,
 - dětská prostituce jako součást obchodování s dětmi.
2. **kritériem** - je fenomén dobrovolnosti/přinucení dětí k prostituci:
 - prostituce dětí přinucením osoby blízké,
 - prostituce dětí přinucením osoby cizí,
 - prostituce dětí dobrovolná pro svoji obživu na ulici,
 - prostituce dětí dobrovolná pro obživu rodiny (z přesvědčení),
 - prostituce dětí dobrovolná pro peníze,
 - prostituce dětí dobrovolná pro zábavu.
3. **kritériem** - účelem prostituce na straně dospělých osob:
 - dětská prostituce organizovaná,
 - dětská prostituce rituální,
 - dětská prostituce institucionální.

4.1.2 Obchodování s dětmi

„Obchodování s dětmi do sexuálního průmyslu je součástí obchodu s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Zahrnuje jednání, kdy někdo přiměje, zjedná, najme,

⁵³ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 67-69.

zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá dítě k tomu, aby ho někdo použil k různým podobám sexuálního a komerčního sexuálního zneužívání.“⁵⁴

Obchodování s dětmi můžeme rozdělit na⁵⁵:

- obchod s dětmi pro sexuální průmysl,
- obchod s dětmi pro jiné účely - adopce, dětská práce, prodej orgánů.

Děti ohrožené obchodováním jsou⁵⁶:

- děti ulice,
- děti z velmi chudých rodin,
- děti s osobní zkušeností - s násilím, zanedbáním,
- děti z rodiny, kde je závislost rodiče na alkoholu či drogách,
- děti s poruchami chování či se sociálně patologickým chováním,
- děti pohybující se v marginalizované sociální subkultuře,
- děti pohybující se v oblasti sexuálního průmyslu,
- děti uprchlíků,
- děti s postižením.

4.1.3 Dětská pornografie

„Dětská pornografie je definována jako jakýkoliv zvukový nebo obrazový materiál, který používá děti v sexuálně implicitním kontextu.“⁵⁷

⁵⁴ ŠANCE DĚTEM. *Obchod s dětmi do sexuálního průmyslu*. [online]. 2011-2016 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/rodina-v-problemove-situaci/rizikove-chovani-dospelého-k-dítěti/komercni-sexualni-zneuživani-deti/obchod-s-děti-do-sexualniho-prumyslu.shtml>>.

⁵⁵ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Komerční sexuální zneužívání dětí. Jak zamezit komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí* [online]. Praha 2, 2009 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/files/clanky/7289/KSZD.pdf>>.

⁵⁶ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Komerční sexuální zneužívání dětí. Jak zamezit komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí* [online]. Praha 2, 2009 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/files/clanky/7289/KSZD.pdf>>.

⁵⁷ HANUŠOVÁ, J. *Sexuální zneužívání*. Praha 7: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006, s. 11.

Dětská pornografie je považována za zahájení spirály komerčního sexuálního zneužívání dětí.

Dětskou pornografii dělíme na⁵⁸:

- **obrazovou** – jde o zobrazení dítěte v sexuální činnosti pro sexuální uspokojení uživatele. Dané zobrazení je buď skutečné či simulované nebo oplzlé vystavování pohlavních orgánů.
- **zvukovou** – používání jakýchkoli zvukových prostředků užívajících dětský hlas, který je buď skutečný či simulovaný, za účelem sexuálního uspokojení uživatele.

4.2 Příčiny komerčního sexuálního zneužívání dětí⁵⁹

Komerční sexuální zneužívání dětí souvisí s mnoha sociálně patologickými jevy, kdy míra jejich výskytu ve společnosti závisí na prostředí, v němž dítě vyrůstá.

Základní příčiny komerčního sexuálního zneužívání:

- špatná sociálně-ekonomická situace rodiny,
- předchozí osobní zkušenost se sexuálním zneužitím,
- poptávka po sexuálním zneužívání dětí.

4.2.1 Příčiny dětské prostituce

Příčiny dětské prostituce jsou různé. Kromě již výše zmiňovaných příčin komerčního sexuálního zneužívání dětí, může jít např. o děti, které utekly od rodiny, nebo o ně rodina nemá zájem. Nejhorší případy dětské prostituce jsou ty, na kterých se podílejí rodiče.

⁵⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Komerční sexuální zneužívání dětí. Jak zamezit komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí* [online]. Praha 2, 2009 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/files/clanky/7289/KSZD.pdf>>.

⁵⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období 2006 – 2008* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/komercni-sexualni-zneuzivani-deti-dokumenty.aspx>>.

Autorka E. Vaníčková v knize s názvem Dětská prostituce rozdělila příčiny dětské prostituce na⁶⁰:

- chudobu,
- osobní zkušenost se sexuálním zneužíváním dětí,
- deficit v naplnění základních potřeb dětí,
- špatná funkce rodiny a domácí násilí,
- nedostatek vzdělání,
- nízká míra sensitivity vůči pornografii,
- mýty a předsudky,
- systémové násilí.

4.3 Typologie pachatelů

Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí se odlišují od pachatelů sexuálního zneužívání dětí tím, „že akt zneužití je realizován buď prostřednictvím třetí osoby (tj. dalšího pachatele), nebo na základě „dohody“ s dítětem, které své sexuální služby poskytuje za úplatu.“⁶¹

„Výzkumy ukazují, že většina sexuálních vykořisťovatelů dětí jsou muži ve věku mezi 20 až 65, ale jako pachatelé byly identifikovány také ženy a homosexuální vrstevníci dětských obětí, kteří jsou již zapojeni v uliční prostituci, pornografii nebo nezákonném obchodování.“⁶²

Typologie pachatelů⁶³:

- **pedofilní pachatel komerčního sexuálního zneužívání dětí** – je eroticky přitahován dítětem, děti jsou u něj sexuálně atraktivní. Jeho jednání může být

⁶⁰ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, s. 26.

⁶¹ BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Praha: Institut pro sociální kriminologii a sociální prevenci, Výzkumná zpráva, 2009, s. 38.

⁶² BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Praha: Institut pro sociální kriminologii a sociální prevenci, Výzkumná zpráva, 2009, s. 38.

⁶³ BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Praha: Institut pro sociální kriminologii a sociální prevenci, Výzkumná zpráva, 2009, s. 38.

kontaktní (hlazení, mazlení, sexuální styk s dítětem) i bezkontaktní (představy, fantazie, rozhovor se sexuálním podtextem s dítětem).

- **preferenční pachatel komerčního sexuálního zneužívání dětí** – je sexuálně přitahován nezralými, nezkušenými dětmi v pubertálním či postpubertálním věku, kteří mají vyvinuté sekundární pohlavní znaky.
- **situační pachatel komerčního sexuálního zneužívání dětí** – děti aktivně nevyhledává. Jednání se dopouští více méně náhodně a nezáleží mu na vyspělosti dítěte. Dítě volí pro snadnější dostupnost a menší pravděpodobnost prozrazení.
- **obchodník s dětmi** – není sexuálně orientován na děti. Jeho motivem je zisk. Jde o organizátory, prostředníky, dodavatele či jiné osoby procesu komerčního sexuálního zneužívání dětí.

4.4 Prevence před komerčním sexuálním zneužíváním dětí

Protože se komerční sexuální zneužívání a vykořisťování dětí stalo závažným problémem, tudíž „Spojené národy zorganizovaly První světový kongres proti CSEC“⁶⁴, který se konal v dubnu roku 1996 ve Stockholmu. Učiněné závěry kongresu přinesly pro ČR jasné směrnice, na základě kterých v roce 2000 česká vláda přijala tzv. Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí, který „zahrnuje všechny hlavní oblasti a aktivity vládních a nevládních organizací, dotýkajících se boje proti tomuto fenoménu.“⁶⁵

Šlo o první dokument zabývající se touto problematikou, který byl vypracován vždy na dvouleté období až do roku 2008, kdy v návaznosti na daný plán boje vláda ČR přijala nový dokument a to s názvem Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008-2018.

⁶⁴ WEISS, P. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, s. 146.

⁶⁵ WEISS, P. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, s. 146.

Typy prevence Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008-2018:

- **primární prevence** – „jejím účelem je zabránit násilí a toho je možno dosáhnout buď odstraněním příčin, nebo vytvořením takových podmínek, aby se násilí nemohlo uplatnit. Tato opatření na celospolečenské úrovni vytváří klima společnosti a hovoříme o nespecifické primární prevenci. Další opatření, zejména osvěta, vzdělávání atd. jsou již specifickou primární prevencí, kde je jasně definovaný cíl změny postojů a chování občanů, odborníků, dětí a jednotlivé aktivity určují dílčí kroky k naplnění.“⁶⁶
- **sekundární prevence** – „účelem je včasná detekce rizik a zabránění jejich působení tím, že ohrožené děti budou dlouhodobě lékařem sledované a jejich rodiny či jiná sociální prostředí sanována. Toho je možno dosáhnout pravidelným monitoringem na základě screeningu (anamnestické zjišťování rizik, fyzikální vyšetření dítěte v rámci preventivních prohlídek apod.).“⁶⁷
- **terciální prevence** – „představuje resocializační a reintegrační opatření cílená na děti jako oběti trestných činů, pachatele protiprávního jednání a na lokality, které jsou danou formou násilí zasaženy. Účelem terciální prevence je zabránit prohloubení traumatu, zabránění rozvoji nevratných následků, komplikací, ale také systémového násilí, které může být zdrojem polyviktimizace dětí.“⁶⁸

⁶⁶ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008 – 2018* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/vydavatelstvi/vydane-publikace/narodni-strategie-prevence-nasili-na-detech-v-cr-na-obdobi-2008-2018-79428/>>.

⁶⁷ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008 – 2018* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/vydavatelstvi/vydane-publikace/narodni-strategie-prevence-nasili-na-detech-v-cr-na-obdobi-2008-2018-79428/>>.

⁶⁸ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008 – 2018* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/vydavatelstvi/vydane-publikace/narodni-strategie-prevence-nasili-na-detech-v-cr-na-obdobi-2008-2018-79428/>>.

„V oblasti primární, sekundární a terciální sociální prevence komerčního sexuálního zneužívání dětí plní úkoly ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, vnitra, zdravotnictví, spravedlnosti a dále nevládní a charitativní organizace, které přispívají dotacemi ze svých rozpočtových kapitol. Na podporu těchto organizací přispívají jednotlivé resorty dotacemi ze svých rozpočtových kapitol.“⁶⁹

⁶⁹ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 35.

5 Následky prostituce⁷⁰

Existuje celá řada negativních následků prostituce jako je zvýšené násilí, kriminalita, daňové úniky, ohrožení mravního vývoje dítěte, rozpad manželství, závislost na alkoholu, drogách, nechtěné těhotenství, závislost na penězích, psychické následky a pohlavně přenosné choroby.

Nejzávažnějším zdravotním rizikem prostituce, které nejvíce ohrožuje zákazníky osob vykonávajících prostituci, jsou pohlavně přenosné choroby, kterými se práce v rámci této kapitoly bude dále zabývat.

Pohlavně přenosné choroby - jsou infekční onemocnění, která se přenášejí z člověka na člověka pohlavním stykem. Přenos jinou než pohlavní cestou je vzácný. Podléhají povinnému hlášení, evidenci a léčení, kdy klient má povinnost podrobit se léčení, pravidelným kontrolám a lékaři označit osoby, se kterými měl přímý pohlavní styk. „Provádí se depistáž se zaměřením na aktivní vyhledávání a vyšetřování těchto osob. Je navázána úzká spolupráce s hygienickou službou.“⁷¹

- **k původcům pohlavních chorob patří** - bakterie, chlamydie, kvasinky, plísně a viry.
- **nejrozšířenější nemoci** - syphilis (příjice), chlamydie a kapavka.
- **nejobávanější nemoc** - virus HIV, který může přejít ve smrtelné onemocnění AIDS.
- **ostatní nemoci** - měkký vřed a genitální opar.

⁷⁰ NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 36-39.

⁷¹ NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 36.

Ochrana před pohlavními chorobami:

„Vysoké procento infikovaných se vyskytuje u lidí ve věku do 20 let, homosexuálů a osob žijících promiskuitním způsobem života.“⁷² Hlavní prevencí před pohlavně přenosnými chorobami je bezpečný sex, kdy vedle spolehlivého partnera obvykle jde o kondom.

Kondom - je prokázáno, že kondomy představují spolehlivou ochranu před otěhotněním, HIV/AIDS a ostatními sexuálně přenosnými chorobami, ale také před žloutenkami typu B a C. Člověk, který tedy důsledně dodržuje používání kondomu, nemusí mít obavy z kapavky, syfilidu (příjice), ale také z nejrozšířenější infekce, kterou je chlamydie. Kondom jako antikoncepční prostředek chrání pouze zhruba v 82 až 98%. Kromě toho se uvádí, že kondom také dokáže, zhruba ze 70%, ochránit před virem vyvolávajícím rakovinu děložního čípku.⁷³

5.1 Prevence následků prostituce⁷⁴

Prevenčí se rozumí předcházení nežádoucímu jevu a ochranu před ním. Slovo prevence vychází z latinského slova *praeventus* a znamená zákrok předem.

Obsahem prevence je realizace opatření pro předcházení nežádoucímu jevu a pozitivně ovlivňovat ty, na něž je prevence zaměřena.

Cílem prevence je potírání výskytu a zabraňování rozvoji negativního jevu ve společnosti.

Prevenici prostituce lze rozdělit do třech skupin:

- **primární prevence** – cílem primární prevence je, aby nežádoucí jev vůbec nenastal. Je zaměřena na širokou populaci a směřuje do budoucna.

⁷² NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, s. 36.

⁷³ *Kondom*. [online]. [cit. 2016-02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.pohlavni-choroby.cz/kondom>>.

⁷⁴ CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003, s. 33-35.

- **sekundární prevence** - je zaměřena na rizikové skupiny či jedince, kteří se dostali nebo se mohou dostat do sociálně patologické situace. K prevenci slouží poradny, linky důvěry, sociální pracovníci, výchovní poradci ve školách a další.
- **terciální prevence** - cílem je zajištění a poskytnutí včasné odborné pomoci jedincům i skupině osob, které již páchají trestnou činností nebo se dostali do kategorie sociálně negativního chování (prostituce, kriminalita). K prevenci slouží léčebná zařízení, poradenské a ambulantní služby, výchovní a léčebná zařízení, vězeňství, občanská a charitativní sdružení, církevní aktivity a další.

Účinnou cestou v oblasti prevence je **streetwork**, který spočívá v „navazování kontaktu, získávání důvěry a pomoc osobám, které se prostitucí zabývají.”⁷⁵

5.1.1 Rozkoš bez rizika⁷⁶

„**ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.** (dále v textu R-R) je nestátní nezisková organizace založená v roce 1992, její právní formou je spolek⁷⁷, která poskytuje cílovým skupinám:

- sociální poradenství,
- terénní programy,
- vyšetření na pohlavně přenosné infekce,
- terapie,
- dluhové poradenství,
- přednášky a besedy,
- praxe, stáže a konzultace,
- informace v souvislosti s tématy vztahující se k sexbyznysu/prostituci.

⁷⁵ DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, s. 57.

⁷⁶ ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://rozkosbezrizika.cz/>>.

⁷⁷ ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. *Kdo jsme?* [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://rozkosbezrizika.cz/o-nas>>.

Danými cílovými skupinami R-R jsou především ženy pracující v sexbyznysu. Dále ostatní osoby působící v prostituci a lidé ohroženi rizikovým způsobem života (nejen rizikovým sexuálním chováním).

Dalšími aktivity R-R jsou:

- **R-R ovlivňuje legislativu** v oblasti sexbyznysu - usiluje o prosazení zákonných opatření, která by respektovala práva prostitutek a vycházela z jejich potřeb a zájmů.
- **divadelní soubor ROZKOŠ** – R-R provozuje sociální divadlo, kde hrají klientky, příznivci spolku R-R a zaměstnankyně.
- **sexuální asistence** - je placená služba, kterou vykonávají proškolené sexuální asistentky a asistenti. Pomáhají lidem s hendikepem, osobám s duševním postižením, seniorům, a jinak znevýhodněným lidem pracovat s jejich sexualitou.
- **výzkumná a publikační činnost** – zaměřená např. na problematiku násilí v sexbyznysu, postoje klientek R-R k legalizaci prostituce aj.
- **přednášková a osvětová činnost** – zejména v tématech souvisejících s prostitucí a k tématům bezpečnějšího sexu.
- **akce pro veřejnost** – testování na HIV a poradenství.

Posláním R-R:

Je zejména zmenšit sociální a zdravotní rizika nejen u žen pracujících v sexbyznysu, ale následně i u širší populace.

Cíle činnosti R-R:

- „zmenšit rizika postihující zvláště ohrožené skupiny lidí (které mohou být rozdílných národností a etnických skupin), a to zejména u žen poskytujících placené sexuální služby, dále ostatních osob působících v prostituční scéně ohrožených rizikovým způsobem života, a to nejen rizikovým sexuálním chováním;
- empowerment žen - zplnomocnit a posilovat klientky k vytváření vlastních limitů a hranic při práci v sexbyznysu i v osobním životě;

- prosazovat práva žen poskytujících placené sexuální služby (sexuálních pracovníků).⁷⁸

Streetwork patří k nejdůležitějším metodám organizace, kdy pracovníci organizace navštěvují místa, kde se prostituce provozuje. Oslovují již známé klientky a kontaktují je s nabídkou bezplatného, anonymního testování prostřednictvím rychlotestů na HIV a syphilis.

Dalšími členy sdružení R-R jsou lékaři, sociální pracovníci, sociologové a další odborníci, kteří si uvědomují potřebnost sdružení a pomáhají dobrovolnou prací.

R-R působí ve 12 krajích: Hlavní město Praha, Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina, Královéhradecký kraj, Liberecký kraj, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Pardubický kraj, Středočeský kraj, Ústecký kraj a Zlínský kraj. Dále R-R má tři kamenná střediska a to v Praze, Brně a Českých Budějovicích.

5.1.2 La Strada⁷⁹

„Obecně prospěšná společnost La Strada Česká republika je nevládní nezisková organizace, která působí v oblasti řešení problematiky obchodu s lidmi.⁸⁰ Je jedinou specializovanou organizací, která se v rámci ČR výhradně věnuje poskytování pomoci obchodovaným a vykořisťovaným osobám.

Cílem organizace je přispívat:

- k odstranění obchodování s lidmi a vykořisťování,
- poskytovat podporu a ochranu vykořisťovaným, obchodovaným, vykořisťováním a obchodováním ohroženým osobám.

Její poslání je:

„Obchod s lidmi a vykořisťování jsou nepřijatelné. La Strada Česká republika, o.p.s. je specializovaná nezisková organizace, která se zabývá prevencí obchodu s lidmi

⁷⁸ ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. *Kdo jsme?* [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://rozkosbezrizika.cz/o-nas>>.

⁷⁹ LA STRADA ČR, o.p.s. [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/>>.

⁸⁰ LA STRADA ČR, o.p.s. *O nás* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/o-nas>>.

a vykořisťování, pojmenovává jejich příčiny a důsledky, ovlivňuje veřejnou politiku a poskytuje v této oblasti sociální služby. La Strada je součástí mezinárodní organizace La Strada International.”⁸¹

Její hodnoty jsou:

„Každý člověk vnímá věci po svém. Možnost rozhodovat o vlastním životě a nést za tato rozhodnutí odpovědnost je výrazem svobody. Každý člověk dokáže o podstatných otázkách svého života rozhodnout sám za sebe, když k tomu má přiměřené podmínky a informace. La Strada ctí taková rozhodnutí a snaží se jim napomáhat vytvářením rovných šancí a překonáváním předsudků a genderových stereotypů.”⁸²

Činnost této neziskové organizace spočívá:

V tom, že poskytuje cílové skupině sociální služby, věnuje se prevenci a vzdělávání, kdy navštěvuje školy a dětské domovy, kde informuje mladé ženy a dívky o rizikových faktorech práce v zahraničí a v prostituci. Další její činnost spočívá v tom, že usiluje o systémové nebo legislativní změny s cílem předcházet obchodování s lidmi a vykořisťování. V rámci pomoci obětem zajišťuje ubytování, psychologickou, lékařskou a právní pomoc.

Služby organizace poskytuje osobám, které:

- byly podvedeny, nuceny vykonávat práci či prostituci (Krizová pomoc, Azylové domy, Odborné sociální poradenství),
- prožily, nacházejí se v situaci nebo jsou v blízkém vztahu k lidem, se kterými je obchodováno či vykořisťováno (Krizová pomoc, Odborné sociální poradenství),
- hledají práci (cestují do zahraničí), nebo mají zájem o informace, jak rizikům obchodování s lidmi a vykořisťování předcházet (Odborné sociální poradenství),
- jsou starší 18 let české i cizí státní příslušnosti.

⁸¹ LA STRADA ČR, o.p.s. *Poslání* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/poslani>>.

⁸² LA STRADA ČR, o.p.s. *Hodnoty* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/poslani>>.

5.1.3 Ostatní organizace

Dalšími organizacemi zabývající se prostitucí je např. nezisková organizace **Karo** a sdružení **Projekt Šance, o. s.**

Nezisková organizace Karo - se zabývá přeshraniční sociální prevencí na česko-německé hranici. Věnuje se problematice prostituce a drog. Pracovníci jako streetworkeri vyrážejí do terénu, sledují ženy a děti zabývající se prostitucí, poskytují poradenské služby drogově závislým, sexuálně zneužívaným apod.⁸³

Projekt Šance, o. s. - Sdružení Projekt Šance je první preventivní a humanitární program pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež, oběti obchodování s lidmi, které žijí v ČR v zapomenutí.⁸⁴

5.2 Kazuistika prostituce

Helena M. (článek ze dne 17. 12. 2011):

„Pocházím z Hodonínska a po vyučení jsem nastoupila v čokoládovnách. Po hádce se šéfem mě z práce vyhodili. V osmnácti jsem vystoupila v Praze na hlavním nádraží a koukala jako trdlo. Ti zkušenější mě postupně naučili, jak na ulici přežít,“ začíná své vyprávění žena pod podmínkou anonymity. Když k ní jednoho dne přistoupil muž se slovy, že si ji chce koupit, koukala na něj jako zjara. Jedna bezdomovkyně ji zasvětila a ona zjistila, že taková práce vynáší. Od té doby stávala na Karlově náměstí. Spokojila se s dvěma třemi zákazníky a peníze jí zbyly i na drogy. „Jednou mi jeden chlápek nabídl pět tisíc za noc. Zastavil někde u lesa poblíž Řitky a řekl, ať vystoupím. Pak mi zničehonic dal pěstí do obličeje. Byla to taková šleha, že jsem šla hned k zemi. Dva zuby byly venku. Pak mě ještě mlátil hasákem. Když jsem se probírala z bezvědomí, neměla jsem na sobě skoro nic,“ líčí Helena svůj nejhorší zážitek v životě. Doklopýtala k silnici a stopla policejní auto. Z hlavy jí crčela krev. Doktor v nemocnici spráskl ruce, hlavu měla plnou stehů. Přežila a pomohla usvědčit sadistického pachatele.

⁸³ HUBÁČKOVÁ, J. *Komerční sexuální zneužívání dětí v České republice*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/komerčni-sexualni-zneuživani-deti-v-ceske-republice>>.

⁸⁴ PROJEKT ŠANCE, o.s. *Vítejte* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.sance.info/index.php>>

Po vyléčení se znovu postavila na ulici. Nejstarší řemeslo provozovala dohromady 14 let. V průběhu té doby ji kamarádka dovedla do občanského sdružení Rozkoš bez rizika. Tam jí udělali prohlídku, založili kartu, postupně dokonce začala hrát v jejich divadelním spolku Rozkoš. „Většinou jsem hrála stařeny,“ usmívá se bezzubými ústy. Až jednou potkala ženu, do které se zamilovala. Teprve ta ji z ulice dostala. „Letos spolu na ubytovně oslavíme už sedmé Vánoce,“ hlásí pyšně Helena. Našla si práci u úklidové firmy a momentálně vydává oblečení v Armádě spásy. „Oblíkáme kdekoho. Včera přijelo dokonce auto z pohřebního ústavu a chtěli oblek pro nebožtíka. Nezastavím se,“ líčí žena. Ředitelka sdružení Rozkoš bez rizika Hana Malinová má z Heleny radost. „My jsme ji drželi nad vodou, ale přítelkyně ji z té vody vytáhla,“ míní Malinová.⁸⁵

Petra M. (článek ze dne 15. 11. 2014):

„Paní Petra M. (54) je pořád šmrncovní žena, o které by ještě leckdo řekl, že stojí za hřích. Dvacet let se živila luxusní prostitucí a podělila se o to, jak její »byznys« vypadal za bývalého režimu i po něm. Sympatická blondýnka v sobě Moravanku nezapře. Nejen slůvky »já su«, ale i bezprostředností. Dohodli jsme se, že bude otevřeně hovořit – výměnou za anonymitu – a utají jen fakta, která se týká její rodiny. Je totiž vdaná, manžel o její minulosti nic neví a tak to také musí zůstat. „Chlapů, kterým jsem připravila bezesné noci, je i tak dost,“ mávne rukou. Tlumočnice Petra, už jako zaměstnaná žena, vyhověla na podzim 1985 prosbě kamarádky, která se seznámila s bohatým německým obchodníkem. Byl ubytovaný v brněnském hotelu Internacional, líbil se jí i ona jemu, ale jejich známost měla vadu – dívka neuměla německy. „Moje babička byla z německé rodiny a už odmala mě tou řečí tak trápila, až jsem se ji naučila bezvadně. Stejně jako později angličtinu, italštinu a díky škole ruštinu,“ říká Petra. Těm dvěma tlumočila tak dobře, že si vydělala 500 marek. Při platu sekretářky to byl citelný příspěvek do rozpočtu. Přes onoho Němce se o tlumočnických schopnostech Petry (tehdy ještě jen o nich) dozvěděli jeho kolegové z branže, a když přijeli do Brna, najali si ji. „Postupně jsem si zvykla na tuzexové oblečení i kosmetiku, na přídavek k platu,“ svěřuje se Petra. „A tak, když mi jednou jeden klient v baru Bolero naznačil, že když na něj budu milá, vydělám si mnohem víc, plynule jsem přešla z »kategorie « tlumočnice

⁸⁵ KARÁSKOVÁ, I. *Prostitutka Helena brutální útok přežila jen zázrakem*. [online]. 2011 [cit. 2015-12-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/download/pribeh-nasiklientky-plny-nasili/detail>>.

k prostitutce.“ Společnice Petra tvrdí, že si vždycky udržela svoji úroveň. „V prostituci jsou hranice, které když překročíš, dojedeš na zkrat psychiky. Měla jsem za den třeba i pět nebo víc klientů, ale taky jsem třeba měsíc nebo dva s nikým nešla,“ vysvětluje. Svoji »základnu « měla v interhotelu Internacional, tenkrát to prý byl jediný slušný podnik v Brně, kde se cizinci rádi ubytovávali. „Ti, co sem jezdili za obchodem, si chtěli užít a peníze pro ně nehrály roli. Nechala jsem se pozvat na drink, a když jsem ucítila náklonnost, když mě ten muž upoutal, šla jsem s ním.“ S hotelovým personálem ani s policií Petra nikdy problémy neměla, i když se před »návštěvou « u klienta na pokoji musela prokázat občanským průkazem a nechat se zapsat do knihy hostů. „Nikdy jsem neměla pasáka, nikdy mě nikdo nevydíral,“ říká paní Petra. Za svoji přízeň inkasovala 500 i víc marek, měsíčně si přišla nejméně na šedesát tisíc. 17. listopad zastihl Petru v Německu. Poprvé v životě dostala devizový příslib, pas a výjezdní doložku a tak pražské demonstrace sledovala v norimberském hotelu v televizi. „I s mým tehdejšíím manželem jsme hned odjeli zpátky domů, ale ničemu jsme nerozuměli,“ vzpomíná. Krátce poté se rozvedli a Petra místo doma vyseďovala v Internacionálu. Podle jejích slov se změna režimu do sexbyznysu ostře promítla. „Dřív k nám ze zahraničí jezdila faktická elita, obchodní i jiná. Po otevření hranic si každý, kdo v Německu ušetřil pět set marek, mohl v Brně hrát na haura. A změnili se i naši lidé.“ Petra tehdy poprvé poznala vydírání. Provozní v hotelovém baru jí dal nůž na krk – buď se vyspí s tím, koho jí z vedení hotelu určí a dostane z něj informace, nebo tam skončí. „Oni si ti pánové, jeden větší straník než druhý, chtěli všechno zprivatizovat a hledali na sebe špínu.“ Petra vyvázla tak, že vše sdělila řediteli hotelu a letěl provozní... Svět luxusních prostitutek se rychle změnil. Konkurence studentek a obecně mladých dívek, které by »to« před listopadem nikdy nedělaly a po něm poznali, že se »tím« dá přijít k velkým penězům, byla veliká. „Prostituci ale ovládli především Romky a jejich klany. Kdo jim překážel, byl šmahem buď rasista, nebo skončil pořezaný někde ve dvoře,“ krčí rameny Petra. Říká, že svoji úroveň i klientelu si udržela, ale začala být unavená a „...taky jsem zlenivěla. Zestárla jsem.“ Dvacet let byla k pronajmutí. Teď žije vzpomínkami. Třeba na německého vdovce, kterému připomínala jeho ženu, přijel, vyplakal se u ní, zaplatil pět set marek a nic nechtěl. Nebo na spisovatele Helmutha B., který jako chlap nestál za nic („hodně pil a od pasu dolů mužem dávno nebyl...“), na jistého českého baviče, známého zpěváka... Nebo třeba imitátora. „To bylo prase, řeknu vám, i kvůli němu už mám toho života dost.“

Nedávno se vdala, stará se o manžela a říká, že mohla dopadnout i hůř. A ničeho nelituje.“⁸⁶

V knize *Sexualita a násilí* autor R. Gödtel uvádí případ manipulace s dívkami za použití drog a případ tzv. sekundární prostituce, kdy prostituce je doplňkem skutečné výdělečné činnosti:

Případ manipulace:

„Tři mladé ženy byly uneseny čtyřmi muži. Dostaly drogy, byly znásilněny a přinuceny k prostituci. Tito čtyři muži – ve věku od 20 do 26 let – nemají žádné zaměstnání. Při prohlídce bytu jednoho z nich, pravděpodobně hlavního pachatele, šestadvacetiletého muže, který byl původně vyučen truhlářem, objevila policie něco děsivého: v bytě byla vězněna patnáctiletá dívka, již delší dobu hlášená jako nezvěstná. Tato dívka vyprávěla, že muž ji znásilnil a za použití násilí přinutil k prostituci. Několikrát se pokusil navykout ji na heroin.“⁸⁷

Případ tzv. sekundární prostituce:

„Další zjištění: tentýž osud postihl před několika měsíci dvě další ženy ze sousedního města. Oběti byly nuceny konzumovat heroin, pak uneseny několik set kilometrů daleko do jednoho hotelu, kde se s nimi jednalo jako s vězeňkyněmi. Obě ženy byly nuceny denně brát heroin. Násilný návyk na drogu měl i tyto dívky získat k prostituci a poté k obchodování s heroinem. „Mzdu“ měly tyto ženy dostávat v podobě drogy pro osobní potřebu.

Jedna z nich, devatenáctiletá M. L., byla už dříve na drogách závislá a občas provozovala prostituci, aby si vydělala na další drogy. Později se jí podařilo zbavit se návyku. V zoufalství nad novou vynucenou závislostí tato mladá žena spáchala sebevraždu nadměrným požitím heroinu.“⁸⁸

⁸⁶ PRACHAŘ, F. *Exkluzivní před i po listopadová prostitutka: 50 000 za sex! Denně!* . [online]. [cit. 2015-12-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/285048/exkluzivni-pred-i-polistopadova-prostitutka-50-000-za-sex-denne.html>>.

⁸⁷ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 56.

⁸⁸ GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994, s. 56-57.

6 Přístup České republiky k prostituci

ČR patří mezi oblíbené země sexuálních turistů. Nejrozšířenější je prostituce při státní hranici s Německem (Dubí, Hora Sv. Šebestiána, Cheb, Domažlice), Rakouskem, na mezinárodních silničních tazích do Polska (Náchod, Karviná) a v Praze.

Existují tři přístupy k prostituci⁸⁹:

- **reglementace** - prostituce je podřízena státnímu dozoru. Vzniká tak prostředí, které omezuje aktivity organizovaného zločinu v prostituci.
- **abolice** - státní instituce se zaměřují na jevy, které provázejí prostituci, jako je obchod se ženami či kuplířství, zatímco prostituce jako taková zůstává neřešena.
- **represe** - prostituce je kriminalizována, považována za společensky nežádoucí, přesouvá se do ilegality.

6.1 Právní úprava prostituce

Podle současné právní úpravy České republiky, není prostituce povolena, ani zakázána. Celonárodní právní předpis, který by definoval pojem prostituce a její provozování, neexistuje.

Prostituce je vyloučena z režimu živnostenského podnikání, tak jak je uvedeno v § 3 odst. 3 písm. p) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Samotné osoby, které poskytují placené sexuální služby, nemohou být za takové jednání trestně postiženy, pokud ovšem neprovozují prostituci v blízkosti škol, školských zařízení či míst, které jsou určeny pro pobyt nebo návštěvu dětí.

⁸⁹ ŽÁKOVÁ, M. *Prostituce - charakteristika*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>>.

Jde o nový trestný čin v hlavě III trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., platného od 01. 01. 2010, zahrnující trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, uvedený v:

- **§ 190 trestního zákoníku:**

„Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

(1) Kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) nejméně na dvou takových místech, nebo

b) opětovně.⁹⁰

Trestně postižitelné jsou dále doprovodné jevy prostituce, jako je trestný čin:

- **§ 189 trestního zákoníku:**

„Kuplířství

(1) Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo

kdo kořistí z prostituce provozované jiným,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

⁹⁰ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 396.

- a) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- b) jako člen organizované skupiny.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.⁹¹

- **§ 168 trestního zákoníku:**

„Obchodování s lidmi

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje, přijme nebo vydá dítě, aby ho bylo užito

a) jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo

kdo kořistí z takového jednání,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinou osobu než uvedenou v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje, přijme nebo vydá, aby jí bylo užito

a) jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jejího těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

⁹¹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 396.

- d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
- e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo kdo kořistí z takového jednání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,
- c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

(5) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

(6) Příprava je trestná.⁹²

- **§ 155 trestního zákoníku:**

„Ohrožení pohlavní nemocí

Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí nákazy pohlavní nemocí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.⁹³

⁹² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 390.

⁹³ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 387.

V určitých případech se sexuální pracovnice dopouštějí přestupku, když např. nabízejí sexuální služby na veřejnosti, kde je to zakázáno obecní vyhláškou.

Z hlediska platné právní úpravy je nutné rozlišovat mezi:

- **veřejným nabízením sexuálních služeb**, kdy „stávající právní úprava však nezakazuje veřejné nabízení sexuálních služeb. Zákonodárci danou problematiku vyřešili tím, že do zákona o obcích zařadili § 10, který obcím umožňuje buď stanovit, že určité činnosti narušující veřejný pořádek nebo dobré mravy v obci lze vykonávat pouze na jasně vymezeném místě a v čase určeném obecně závaznou vyhláškou (dále jen „OZV“) nebo zakázat určité činnosti na některých veřejných, jednoznačně určitelných prostranstvích. Samotné nabízení sexuální služby na veřejném prostranství (vulgární gesta, posunky, verbální projevy, odhalování vнадů apod.) natož pak samotná realizace intimního styku (nemusí jít přímo o pohlavní akt) na těchto místech je nepochybně narušením veřejného pořádku. Při porušení této OZV je možno uložit pokutu až do 30.000 Kč podle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích.“⁹⁴
- **zřizováním nebo provozováním nevěstinců**, kdy doposud platný zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí v § 14 zrušil k 22. 08. 1922 nevěstince a zakázal jejich nové zřizování. Organizátoři sexuálních služeb, kteří k jejich provozování opatřují jiné osoby a kořistí z této činnosti, se dopouštějí trestného činu kuplířství.⁹⁵

6.2 Průzkum společnosti SANEP

V září 2010 byl v ČR Střediskem analýz a empirických průzkumů (dále jen „SANEP“) proveden internetový průzkum zaměřený na problematiku legalizace prostituce. Z 16.129 dotázaných, ve věkové kategorii 18 až 69 let, bylo zjištěno, že většina domácí populace je jednoznačně pro řešení fenoménu pouliční prostituce tak,

⁹⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>>.

⁹⁵ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>>.

aby bylo možné prostituci kontrolovat, regulovat a aby příjmy z této činnosti byly řádně zdaněny.

Otázky průzkumu s procentuálními výsledky:

„Považujete prostituci vykonávanou tzv. na ulici za velký problém ČR?”⁹⁶

(ANO-33%, SPÍŠE ANO-27,9%, NE-12,5 %, SPÍŠE NE-19,1%, NEVÍM-7,5%)

„Prostituce by se podle Vašeho názoru měla?”⁹⁷

(NECHAT VE STÁVAJÍCÍM STAVU A NEŘEŠIT-5,2%, ZCELA ZAKÁZAT-18,1%, POVOLIT ZÁKONEM-66,4%, NEVÍM-10,3%)

„Je podle Vašeho názoru možné prostituci zcela vymýtit?”⁹⁸

(ANO-1,5%, SPÍŠE ANO-1,5%, NE-80,7 %, SPÍŠE NE-12,7%, NEVÍM-3,6%)

„Domníváte se, že je možné prostituci regulovat a dostat pod kontrolu formou uzákonění této živnosti?”⁹⁹

(ANO-21,5%, SPÍŠE ANO-34,9%, NE-18,8 %, SPÍŠE NE-16,4%, NEVÍM-8,4%)

„Souhlasíte s návrhem, podle něhož by lehké ženy a muži mohli vykonávat svoji dosud nelegální a nezdaněnou činnost na základě žádosti úřadu o povolení k této činnosti a rovněž by také museli platit daně z příjmů a chodit na zdravotní prohlídky?”¹⁰⁰

(ANO -61,7%, SPÍŠE ANO-18,5%, NE-9,4 %, SPÍŠE NE-4,1%, NEVÍM-6,3%)

⁹⁶ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

⁹⁷ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

⁹⁸ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

⁹⁹ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

¹⁰⁰ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

„Domníváte se, že by zdanění příjmu registrovaných prostitutek bylo výrazným posílením příjmů státního rozpočtu?“¹⁰¹

(ANO–22,9%, SPÍŠE ANO–22,9%, NE–22,9 %, SPÍŠE NE–20,7%, NEVÍM–10,6%)

„Je podle Vašeho názoru legalizace prostituce jednou z možností, jak se s tímto nejstarším řemeslem vypořádat ve prospěch státní kasy a jak tuto činnost regulovat?“¹⁰²

(ANO–32,3%, SPÍŠE ANO–36,6%, NE–14,2 %, SPÍŠE NE–8,4%, NEVÍM–8,5%)

„Představuje podle Vašeho názoru prostituce pro některé lidi jedinou možnost, jak se finančně zabezpečit?“¹⁰³

(ANO–22,6%, SPÍŠE ANO–25,8%, NE–26,7 %, SPÍŠE NE–13,2%, NEVÍM–11,7%)

„Využili jste někdy služeb prostitutek nebo prostitutů?“¹⁰⁴

(ANO–4,3%, SPÍŠE ANO–1,2%, NE–91,4 %, SPÍŠE NE–0,7%, NEVÍM–2,4%)

„Uvažovali jste někdy o tom, že se ze své finanční tísně můžete dostat tím, že budete vykonávat prostituci?“¹⁰⁵

(ANO–3,6%, SPÍŠE ANO–3,9%, NE–86,9 %, SPÍŠE NE–2,4%, NEVÍM–3,2%)

¹⁰¹ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

¹⁰² STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

¹⁰³ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

¹⁰⁴ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

¹⁰⁵ STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-2/>>.

7 Prostituce v Brně

7.1 Výzkum

Při plnění hlavního cíle bakalářské práce, kterým bylo zjištění současného stavu prostituce v Brně, byl proveden vlastní výzkum, formou metody studie a analýzy dokumentů (zákonů, vyhlášek, výročních zpráv, statistických výkazů), na Magistrátu města Brna, Městské policii Brno, Krajském ředitelství policie Brno a v neziskové organizaci ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s. působící na teritoriu města Brna.

Výsledky zjištění současného stavu prostituce v Brně jsou uvedeny v následujících podkapitolách.

7.1.1 Magistrát města Brna a prostituce

Rozhovorem s tiskovým mluvčím Magistrátu města Brna, Dominikánské nám. 196/1, 601 67 Brno, Mgr. Pavlem Žárou, za účelem zjištění přístupu Magistrátu města Brna k prostituci a získání podkladů ke zjištění současného stavu prostituce v Brně, bylo zjištěno, že prostituce v Brně byla do dne 19. 07. 2014 obecně závaznou vyhláškou č. 15/2005 zakázána pouze v některých ulicích, kdy tento zákaz některé městské části nestanovily. Vzhledem k této skutečnosti se Magistrát města Brna rozhodl zakázat na celém území nabízení a poskytování sexuálních služeb.

Rada statutárního města Brna proto na své schůzi ve středu dne 04. 06. 2014 schválila nové znění obecně závazné vyhlášky č. 5/2014, která nabízení sexuálních služeb zakazuje úplně.

Dále bylo od Mgr. Pavla Žáry zjištěno, že Magistrát města Brna neeviduje žádné statistické údaje ani žádné jiné písemnosti, kromě obecně závazné vyhlášky č. 5/2014, o současném stavu prostituce v Brně.

Na internetových stránkách statutárního města Brna bylo dále zjištěno, že výše uvedený záměr statutárního města Brna, zakázat na celém území nabízení a poskytování sexuálních služeb, byl opřen o judikaturu Ústavního soudu týkající se obecně závazných

vyhlášek o prostituci, dle které je možné ji zakázat na všech veřejných místech v obci.¹⁰⁶

„Ústavní soud uvádí, že „nabízení sexuálních služeb ohrožuje dobré mravy obecně a velice výrazně ohrožuje mravní výchovu dětí a mládeže...“.¹⁰⁷

7.1.1.1. Právní úprava prostituce

7.1.1.1.1. Neplatná obecně závazná vyhláška

Do dne 19. 07. 2014 platila v Brně „**obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích**“¹⁰⁸ ve které je uveden výčet ulic, na kterých jsou uvedené činnosti zakázány. Mnohé městské části Brna tento výčet vůbec nestanovily.

Veřejným prostranstvím dle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, jako např. podchody a nadchody, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.¹⁰⁹

¹⁰⁶ BRNO: *Brno chce zakázat poskytování sexuálních služeb na celém území*. [online]. 2014 [cit. 2016-01-17]. Dostupné z WWW: <<https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/brno-chce-zakazat-poskytovani-sexualnich-sluzeb-na-celem-uzemi/>>.

¹⁰⁷ BRNO: *Brno chce zakázat poskytování sexuálních služeb na celém území*. [online]. 2014 [cit. 2016-01-17]. Dostupné z WWW: <<https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/brno-chce-zakazat-poskytovani-sexualnich-sluzeb-na-celem-uzemi/>>.

¹⁰⁸ *Obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích*. [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

¹⁰⁹ *Obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích*. [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

Vyhláška je rozdělena do dvou článků¹¹⁰:

V prvním článku vyhlášky jsou vymezeny činnosti, které narušují veřejný pořádek ve městě Brně a to:

- a) nabízení sexuálních služeb,
- b) poskytování sexuálních služeb.

Ve druhém článku vyhlášky je uvedena sankce za porušení této vyhlášky, kdy porušení se posuzuje podle zvláštních právních předpisů.

Za porušení této vyhlášky lze uložit pokutu¹¹¹:

a) do výše 30.000 Kč a to podle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kdy přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.

b) až do výše 200.000 Kč a to podle § 58 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, kdy obec může právnické osobě nebo podnikateli při výkonu jeho podnikatelské činnosti, která porušila povinnost stanovenou právním předpisem obce.

7.1.1.1.2. Platná obecně závazná vyhláška

Dne 19. 07. 2014 nabyla účinnosti v Brně „**obecně závazná vyhláška č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích**“,¹¹² která zakazuje nabízení, poskytování a užívání sexuálních služeb na veřejných místech v celém městě.

¹¹⁰ *Obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>

¹¹¹ *Obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>

¹¹² *Obecně závazná vyhláška č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

Cílem a předmětem vyhlášky je:

„Vytvoření opatření směřujícího k zabezpečení veřejného pořádku, ochraně etických hodnot, mravní výchovy dětí a mládeže a ochraně před dalšími negativními a obtěžujícími vlivy a vytváření příznivých podmínek pro život ve městě.“¹¹³

Předmětem vyhlášky je:

„Regulace činnosti, jež by mohla ve statutárním městě Brně narušit veřejný pořádek nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, kterou je nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejném prostranství.“¹¹⁴

Sankce za porušení vyhlášky:

Porušení této vyhlášky se posuzuje podle zvláštních právních předpisů a to podle „§ 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů: přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů, vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.“¹¹⁵

7.1.2 Městská policie Brno a prostituce

Rozhovorem s tiskovým mluvčím Městské policie Brno, Štefánikova 112/43, 602 00 Brno Bc. Jakubem Ghanemem, za účelem zjištění přístupu Městské policie Brno k prostituci a získání podkladů ke zjištění současného stavu prostituce v Brně, bylo zjištěno, že hlídky Městské policie Brno preventivně kontrolují dodržování obecně závazné vyhlášky č. 5/2014 o nabízení sexuálních služeb prakticky denně.

¹¹³ *Obecně závazná vyhláška č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

¹¹⁴ *Obecně závazná vyhláška č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

¹¹⁵ *Obecně závazná vyhláška č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlaskey-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

Typickými lokalitami pro tuto preventivní činnost jsou oblasti, kde již v minulosti došlo k obdobným přestupkům, jako je např. Městská část Brno-Židenice, zejména v okolí ubytovny v ulici Markéty Kuncové, dále ulice Cejl, ulice Tkalcovská a širší perimetr na rozhraní Městské části Brno-Husovice a Městské části Brno-Zábrdovice. Zde již prostitutky velmi dobře znají svoji klientelu a na ulici je prakticky nemožné určit, zda se jedná o partnerské páry, anebo právě o nabízení sexuálních služeb.

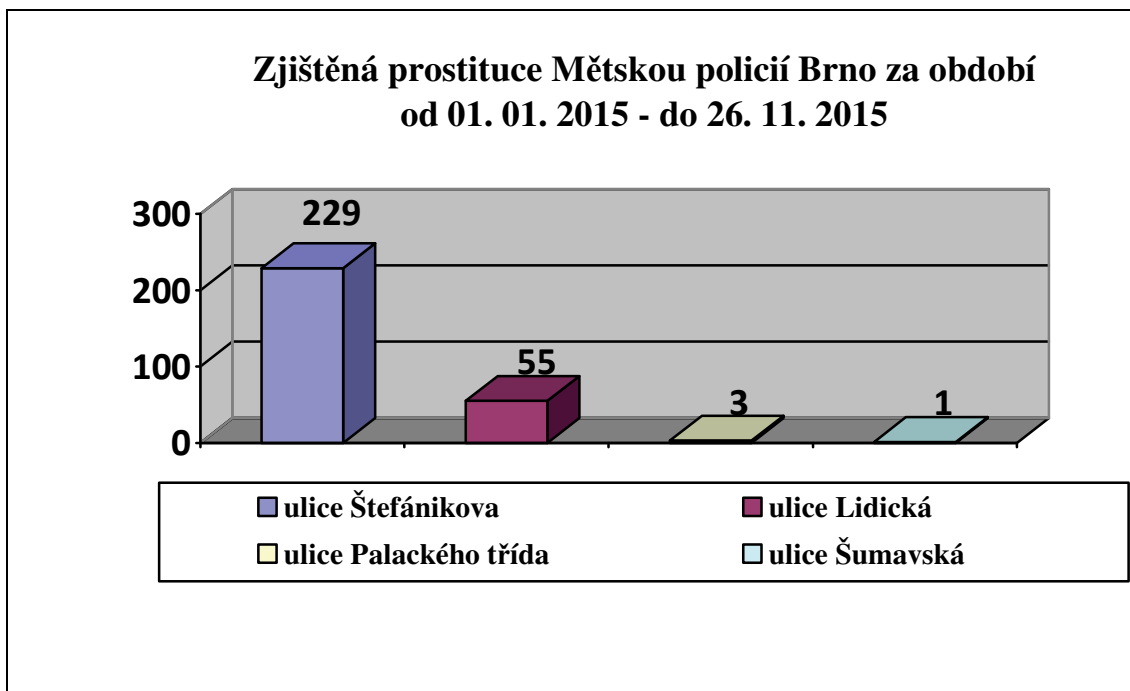
Sexuální služby se dle poznatků Městské policie Brno nejčastěji nabízejí na ulici Lidická a ulici Štefánikova. Podle informací, které Městská policie Brno má z jednání s neziskovými organizacemi jako je např. Rozkoš bez rizika, se zásadní část sexbyznysu přesouvá do soukromí.

Pakliže by strážníci získali jakékoliv poznatky, které by mohly naznačovat páchaní trestné činnosti, např. kuplířství, distribuci drog apod., neprodleně by vyrozuměli státní policisty. Stejně tak Městská policie Brno spolupracuje s orgány sociálně právní ochrany dětí, pokud jde o nezletilé prostitutky. V posledních letech naštěstí žádné podobné případy Městská policie Brno prakticky neeviduje. Přesto kontroly zůstávají stejně intenzivní.

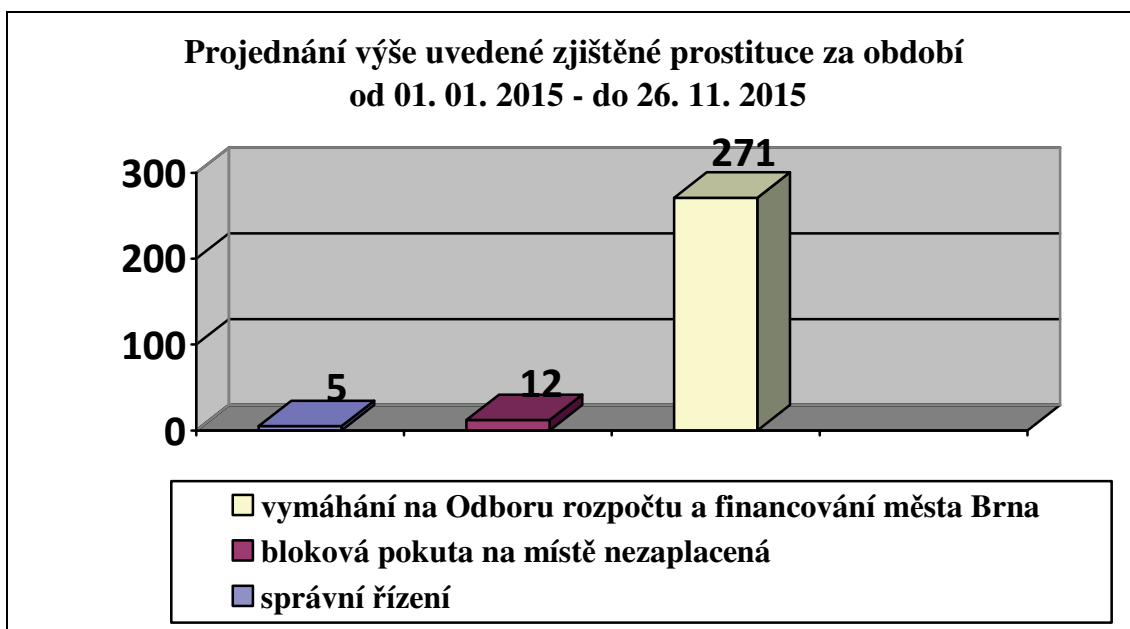
Obecně lze dle vyjádření Bc. Jakuba Ghanema konstatovat, že nabízení sexuálních služeb patrně není veřejností města Brna vnímáno jako palčivý problém, tedy alespoň s ohledem na oznámení na tísňovou linku Městské policie Brno, která jsou, co se týče stížností na prostituci, zcela ojedinělá. Lidé v Brně častěji vnímají jako problém výlep plakátů, znečišťování prostranství a obtěžování některými nepřizpůsobivými osobami zejména v okolí hlavního železničního nádraží.

Dle statistických údajů, poskytnutých Městskou policií Brno, bylo na území města Brna v období od 01. 01. 2015 do 26. 11. 2015 zjištěno celkem 288 přestupkových jednání. Nejčastěji šlo o sexuální služby nabízené na ulici Štefánikova, kde bylo zjištěno 229 přestupkových jednání a na ulici Lidické, kde bylo zjištěno 55 přestupkových jednání. Dále byla zjištěna 3 přestupková jednání na ulici Palackého třída a 1 přestupkové jednání na ulici Šumavská. Z celkového počtu 288 přestupkových jednání bylo 5 oznámeno ke správnému řízení, 12 vyřízeno blokovou pokutou na místě nezaplacenou (zaplacená pokuta na místě nezaplacená ve stanovené lhůtě) a 271 postoupeno k vymáhání na Odbor rozpočtu a financování města Brna (nezaplacená pokuta na místě nezaplacená ve stanovené lhůtě).

Graf 1: Zjištěná prostituce Městskou policií Brno za období od 01. 01. 2015 – do 26. 11.2015

Graf 2: Projednání výše uvedené zjištěné prostituce za období od 01. 01. 2015 – do 26. 11.2015

7.1.3 Policie ČR a prostituce¹¹⁶

Dle statistických údajů Policie České republiky bylo na území města Brna v období od 01. 01. 2015 do 31. 12. 2015, do kterých je zahrnut trestný čin Ohrožení pohlavní nemocí - § 155 trestního zákoníku, Kuplířství - § 189 trestního zákoníku, Obchodování s lidmi - § 168 trestního zákoníku a ostatní mravnostní trestné činy- Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí - § 190 trestního zákoníku, Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií - § 192 trestního zákoníku a Zneužití dítěte k výrobě pornografie - § 193 trestního zákoníku, zjištěno 16 mravnostních trestných činů, z toho bylo u 14 ukončeno prověřování a v prověřování jsou 2. Celkem bylo tedy objasněno 14 mravnostních trestných činů z 16, což činí 87,5 %.

Dané zjištěné a objasněné trestné činy byly prověřovány v rámci Obvodních oddělení policie a to:

- v rámci **OOP Brno-střed** byly zjištěny 2 ostatní mravnostní trestné činy a objasněn 1,
- v rámci **OOP Brno-Žabovřesky** byly zjištěny 3 ostatní mravnostní trestné činy a objasněny 3,
- v rámci **OOP Brno-sever** byly zjištěny 3 ostatní mravnostní trestné činy a objasněny 3,
- v rámci **OOP Brno-Židenice** byly zjištěny 4 ostatní mravnostní trestné činy a objasněny 3,
- v rámci **OOP Brno-Královo Pole** nebyl zjištěn žádný mravnostní trestný čin,
- v rámci **OOP Brno-Komárov** nebyl zjištěn žádný mravnostní trestný čin,
- v rámci **OOP Brno-Výstaviště** byl zjištěn 1 trestný čin Kuplířství a objasněn 1, dále byly zjištěny 3 ostatní mravnostní trestné činy a objasněny 3,
- v rámci **OOP Brno-Bystr** nebyl zjištěn žádný mravnostní trestný čin.

¹¹⁶ Informační systém Policie ČR (Výstupní sestavy kriminální statistiky - statistické výstupní sestavy v roce 2015).

Z výše uvedených údajů vyplývá, že v rámci OOP Brno-Výstaviště bylo zjištěno a zároveň objasněno nejvíce mravnostních trestných činů a to 1 trestný čin Kuplířství a 3 ostatní mravnostní trestné činy.

Tab. 1: Mravnostní činy spojené s prostitucí za období od 01. 01. 2015 – do 31. 12. 2015

Mravnostní činy spojené s prostitucí za období od 01. 01. 2015 - do 31. 12. 2015					
Název	Ohrožování pohlavní nemocí - § 155 TZ	Kuplířství - § 189 TZ	Obchodování s lidmi - § 168 TZ	Ostatní mravnostní trestné činy - § 190, 192, 193	Mravnostní činy celkem:
Zjištěno					
Celkem	0	1	0	15	16
Ze zjištěných ukončeno prověřování	0	1	0	13	14
Celkem v prověřování	0	0	0	2	2
Objasněno					
Celkem	0	1	0	13	14
Tj. %	0,00	100,00	0,00	86,67	87,5
Dodatečně	0	0	0	0	0
Spácháno skutků					
Pod vlivem	0	0	0	0	0
Z toho alkohol	0	0	0	0	0
Recidivisté	0	1	0	2	3
Nezletilí 1-14 let	0	0	0	0	0
Mladiství 15-17 let	0	0	0	0	0
Děti 1-17 let	0	0	0	0	0
Stíháno, vyšetřováno osob					
Celkem	0	1	0	9	10
Recidivisté	0	1	0	2	3
Nezletilí 1-14 let	0	0	0	0	0
Mladiství 15-17 let	0	0	0	0	0
Ženy	0	1	0	0	1
Škody v tis. Kč					
Celkem	0	0	0	0	0
Zajištěno	0	0	0	0	0

Tab. 2: Mravnostní činy spojené s prostitucí v rámci Obvodních oddělení policie Brno za období od 01. 01. 2015 – do 31. 12. 2015

Mravnostní činy spojené s prostitucí v rámci Obvodních oddělení policie Brno za období od 01. 01. 2015 - do 31. 12. 2015					
Název	Ohrožování pohlavní nemocí - § 155 TZ	Kuplířství - § 189 TZ	Obchodování s lidmi - § 168 TZ	Ostatní mravnostní trestné činy - § 190, 192, 193	celkem:
Zjištěno	0	1	0	15	16
Objasněno	0	1	0	13	14
OOP Brno- Střed	0	0	0	2 1	2 1
OOP Brno- Žabovřesky	0	0	0	3 3	3 3
OOP Brno- Sever	0	0	0	3 3	3 3
OOP Brno- Židenice	0	0	0	4 3	4 3
OOP Brno- Královo Pole	0	0	0	0	0
OOP Brno- Komárov	0	0	0	0	0
OOP Brno- Výstaviště	0	1 1	0	3 3	4 4
OOP Brno- Bystřec	0	0	0	0	0

7.1.4 Rozkoš bez rizika a prostituce¹¹⁷

Brněnskou poradnu, jako jednu ze tří kamenných poboček v ČR, navštěvují převážně stále pravidelné klientky a také klientky, jimž služby pracovníci centra

¹¹⁷ ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. *Publikace ke stažení*. [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: < <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/vyrocnizprava-r-r-za-rok-2014/detail> >.

nabízejí při výjezdech do klubů a privátů. Jedná se však především o klientky, které pracují na území města Brna.

Klientky v centru využívají zdravotní a poradenské služby, jsou jim poskytovány i prostředky prevence proti pohlavně přenosným infekcím. Jedná se především o ženy české národnosti.

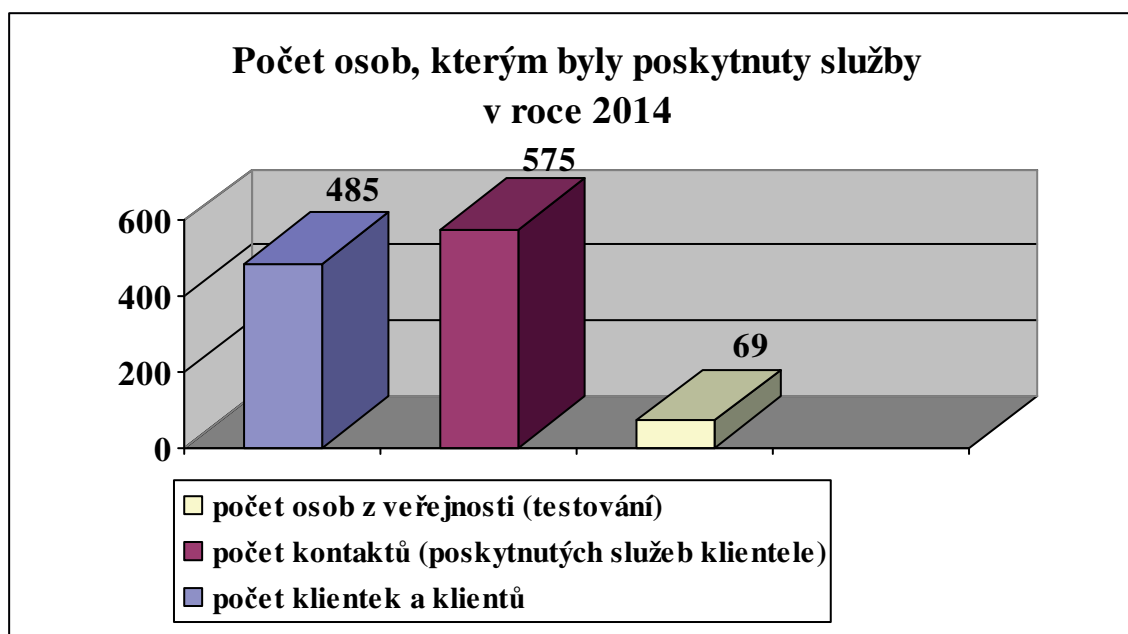
Mezi nejčastěji řešené problémy v centru patří:

- dluhová problematika,
- obavy z nákazy pohlavně přenosnými infekcemi,
- nemožnost získat jiné uplatnění na trhu práce,
- partnerské či rodinné problémy spojené s jejich prací v sexbyznysu.

Pravidelně jednou měsíčně centrum provádí testování veřejnosti na HIV.

V roce 2014 navštívilo dle výroční zprávy za rok 2014 pobočku v Brně 485 klientek a klientů, bylo předáno 575 kontaktů na poskytnutí služeb klientům a 69 osob z veřejnosti bylo testováno na pohlavně přenosné infekce.

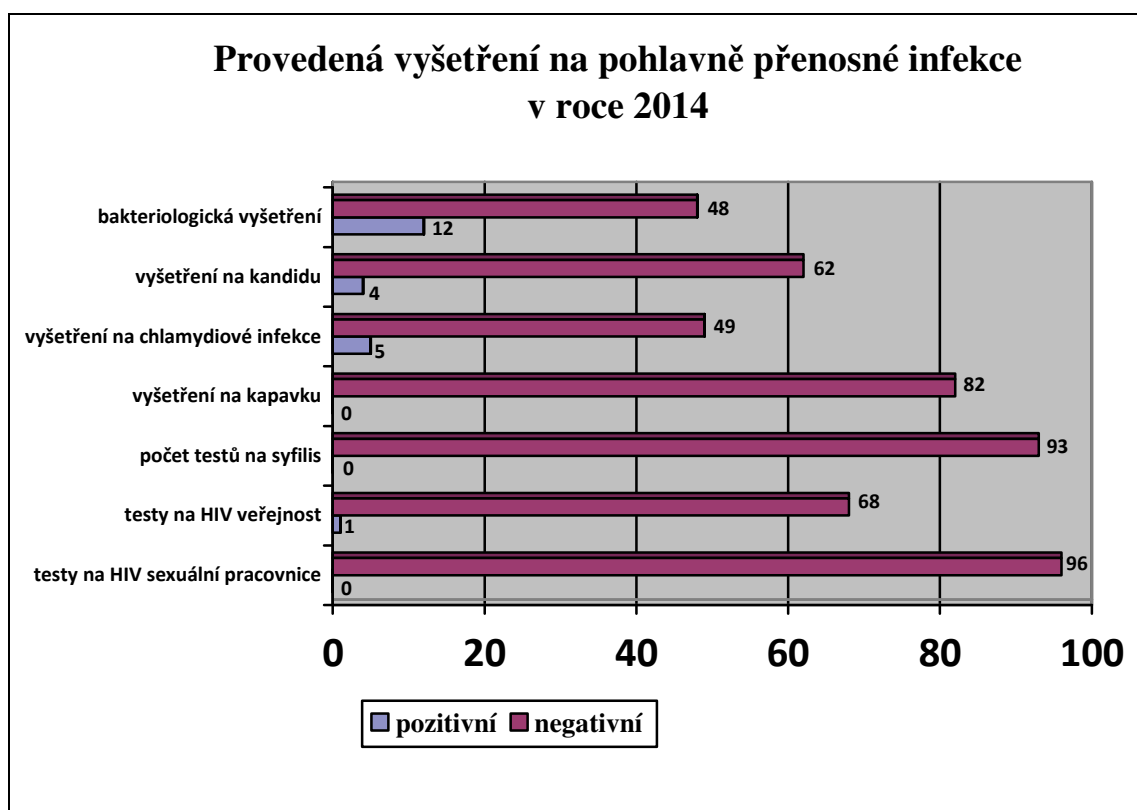
Graf 3: Počet osob, kterým byly poskytnuty služby v roce 2014

V roce 2014 byly v rámci pobočky v Brně provedeny testy na pohlavně přenosné infekce:

- testy na HIV sexuální pracovnice – z 96 testovaných, 96 negativních, 0 pozitivních,
- testy na HIV veřejnost – z 69 testovaných, 68 negativních, 1 pozitivní,
- počet testů na syfilis – z 93 testovaných, 93 negativních, 0 pozitivních,
- vyšetření na kapavku - z 82 testovaných, 82 negativních, 0 pozitivních,
- vyšetření na chlamydiové infekce - z 54 testovaných, 49 negativních, 5 pozitivních,
- vyšetření na kandidu - z 66 testovaných, 62 negativních, 4 pozitivní,
- bakteriologická vyšetření - z 60 testovaných, 48 negativních, 12 pozitivních.

Graf 4: Provedená vyšetření na pohlavně přenosné infekce v roce 2014

7.2 Vyhodnocení výzkumu

Provedeným výzkumem, spočívajícím ve zjištění současného stavu prostituce v Brně, bylo zjištěno, že prostituce je na celém území města Brna v současné době zakázána platnou obecně závaznou vyhláškou č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, která nabyla účinnosti dne 19. 07. 2014. Do této doby platila obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, která zahrnovala pouze výčet ulic, ve kterých byla prostituce zakázána, a mnohé městské části Brna tento výčet vůbec nestanovily.

Za porušení obecně závazné vyhlášky č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, lze uložit sankci do výše 30.000 Kč společně se zákazem pobytu a to podle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kdy přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.

Oproti obecně závazné vyhlášce č. 15/2005 došlo u vyhlášky č. 5/2014 k vypuštění § 58 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, kdy obec může právnícké osobě nebo podnikateli při výkonu jeho podnikatelské činnosti, která porušila povinnost stanovenou právním předpisem obce, uložit sankci až do výše 200.000 Kč.

I přes obecně závaznou vyhláškou č. 5/2014, která stanovuje zákaz na celém území města Brna, spočívající v nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, dochází k porušování této vyhlášky. Její dodržování obecně prakticky denně preventivně kontrolují hlídky Městské policie Brno.

Typickými lokalitami pro tuto preventivní činnost jsou oblasti, jako je např. Městská část Brno-Židenice, zejména v okolí ubytovny v ulici Markéty Kuncové, dále ulice Cejl, ulice Tkalcovská a širší perimetr na rozhraní Městské části Brno-Husovice a Městské části Brno-Zábrdovice. Zde již prostitutky velmi dobře znají svoji klientelu

a na ulici je prakticky nemožné určit, zda se jedná o partnerské páry, anebo právě o nabízení sexuálních služeb.

Podle informací, které Městská policie Brno má z jednání s neziskovými organizacemi jako je např. Rozkoš bez rizika, se zásadní část sexbyznysu přesouvá do soukromí.

Pakliže by strážníci získali jakékoliv poznatky, které by mohly naznačovat páchaní trestné činnosti, např. kuplířství, distribuci drog apod., neprodleně by vyrozuměli státní policisty. Stejně tak Městská policie Brno spolupracuje s orgány sociálně právní ochrany dětí, pokud jde o nezletilé prostitutky. V posledních letech naštěstí žádné podobné případy Městská policie Brno prakticky neviduje.

Obecně lze dle vyjádření Bc. Jakuba Ghanema konstatovat, že nabízení sexuálních služeb patrně není veřejností vnímáno jako palčivý problém, tedy alespoň s ohledem na oznámení na tísňovou linku Městské policie Brno, která jsou, co se týče stížností na prostituci, zcela ojedinělá. Lidé v Brně častěji vnímají jako problém výlep plakátů, znečišťování prostranství a obtěžování některými nepřizpůsobivými osobami zejména v okolí hlavního železničního nádraží.

Dle statistických údajů, poskytnutých Městskou policií Brno, bylo na území města Brna v období od 01. 01. 2015 do 26. 11. 2015 zjištěno celkem 288 přestupkových jednání. Nejčastěji šlo o sexuální služby nabízené na ulici Štefánikova, kde bylo zjištěno 229 přestupkových jednání a na ulici Lidické, kde bylo zjištěno 55 přestupkových jednání. Dále byla zjištěna 3 přestupková jednání na ulici Palackého třída a 1 přestupkové jednání na ulici Šumavská. Z celkového počtu 288 přestupkových jednání bylo 5 oznámeno ke správnímu řízení, 12 vyřízeno blokovou pokutou na místě nezaplacenou (zaplacená pokuta na místě nezaplacená ve stanovené lhůtě) a 271 postoupeno k vymáhání na Odbor rozpočtu a financování města Brna (nezaplacená pokuta na místě nezaplacená ve stanovené lhůtě).

Dle statistických údajů Policie České republiky bylo na území města Brno v období od 01. 01. 2015 do 31. 12. 2015, do kterých je zahrnut trestný čin Ohrožení pohlavní nemocí - § 155 trestního zákoníku, Kuplířství - § 189 trestního zákoníku, Obchodování s lidmi - § 168 trestního zákoníku a ostatní mravnostní trestné činy - Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí - § 190 trestního zákoníku, Výroba a jiné

nakládání s dětskou pornografií - § 192 trestního zákoníku a Zneužití dítěte k výrobě pornografie - § 193 trestního zákoníku, zjištěno 16 mravnostních trestných činů, z toho bylo u 14 ukončeno prověřování a v prověřování jsou 2. Celkem bylo tedy objasněno 14 mravnostních trestných činů z 16, což činí 87,5 %.

Dané zjištěné a objasněné trestné činy byly prověřovány v rámci Obvodních oddělení policie, kdy v rámci OOP Brno-Výstaviště bylo zjištěno a zároveň objasněno nejvíce mravnostních trestných činů a to 1 trestný čin Kuplířství a 3 ostatní mravnostní trestné činy.

Závěr

Závěrem bych chtěl říci, že prostituce je sociálně patologický jev, který jak dobře všichni víme, nelze vymýtít, neboť její kořeny sahají hluboko do historie národů celého světa a bude tu jistě navěky.

V minulosti nebyla prostituce chápána jako sociálně patologický jev, který má na společnost negativní dopady. Byla brána jako součást a potřeba každodenního života. Postupem času, jak se společnost, ale i prostituce vyvíjela, začala přinášet negativní dopady a bylo na každé společnosti, jak se s těmito negativními dopady vypořádá.

Podle současné právní úpravy České republiky, není prostituce povolena, ani zakázána. Celonárodní právní předpis, který by definoval pojem prostituce a její provozování, neexistuje. Samotné osoby, které poskytují placené sexuální služby, nemohou být za takové jednání trestně postiženy, pokud ovšem neprovozují prostituci v blízkosti škol, školských zařízení či míst, které jsou určeny pro pobyt nebo návštěvu dětí. Prostituci lze dále stíhat pouze nepřímo a to za trestné činy, které ji provázejí. V určitých případech se sexuální pracovnice dopouštějí pouze přestupku.

Z výše uvedeného vyplývá, že prostituci sice nelze vymýtít zákonem ani obecně závaznou vyhláškou, ale přece ji lze regulovat a kontrolovat. Právě regulace a kontrola je jediným možným řešením, jak se s tímto sociálně patologickým jevem vypořádat.

Vláda ČR se již řadu let zabývá problematikou prostituce a její legalizací. Osobně jsem jednoznačně pro legalizaci prostituce, ale pouze v takové míře, aby nebyla vidět a nedotýkala se dětí. Mohli bychom si vzít příklad z Řecka, Rakouska, Nizozemska či Německa, kde jistá forma legalizace prostituce existuje. Tato forma spočívá v tom, že zahrnuje úřední předpisy, které počítají s lékařskou kontrolou, policejní evidencí a vymezením místa činnosti, jejichž cílem je omezit prostituci, která se považuje za nutné zlo, na konkrétní a uzavřené prostory. Např. v Nizozemsku zákon z roku 1999 zakazuje kuplířství a prostituci vnímá jako individuální volbu. V Německu v roce 2002 zákonodárci uznali legalnost prostituce. Nyní je to plnohodnotné řemeslo s právem na zdravotní, sociální zajištění a důchod.

Zákon o prostituci v ČR by měl dle mého názoru obsahovat kromě definice prostituce okruh osob, které nesmějí prostituci provozovat, včetně zákazu prostituce dětí mladších 18 let. Dále by měl obsahovat výčet míst, kde bude provozování prostituce zakázáno, povinnost absolvovat pravidelné lékařské prohlídky a také vysoké sankce za porušení zákona.

Faktem ale zůstává, že naše vláda by mohla prostituci legalizovat, ale museli bychom nejprve vypovědět mezinárodní Úmluvu o potlačování obchodu s lidmi, kterou jsme podepsali v roce 1958. V té jsme se totiž zavázali, že nepřijmeme zákon, který by požadoval registraci prostitutek nebo dozor nad nimi. Vláda ČR navrhla její zrušení v roce 2005, ale to poslanecká sněmovna zamítla.

Takže naší společností nezbývá prozatím nic jiného než v první řadě změnit zákazníky prostitutek, neboť prostitutky vyhledávají hlavně pohodlné muže. Nejsem rád, když prostitutky vidím stát někde na ulici, protože je nejde přehlédnout. Co mě v tu chvíli, když uvidím na ulici prostitutku, napadne, je, který „ubožák“ by s ní něco měl.

Hlavním cílem bakalářské práce, spočívající ve zjištění současného stavu prostituce v Brně a její právní úpravu, včetně vedlejšího cíle, kterým bylo charakterizování problematiky prostituce a specifikace její nejzávažnější formy, kterou je prostituce dětská, považuji za splněný.

V bakalářské práci jsem v teoretické části postupoval od samotného jevu prostituce, přes historii, formy, které jsou ženská, mužská a dětská. Dále aktéry prostituce, kterými jsou prostitutka, pasák (kuplíř) a další osoby podílející se na prostituci, jako jsou tipař, náborář, dopravce, hlídač aut, poskytovatelé klíčů, dohazovači a padělatelé. Kromě toho se práce zabývá vznikem prostituce, motivací k prostituci, jejími následky a prevencí následků prostituce. Dětská prostituce, jako nejzávažnější forma, je blíže specifikována, jako vedlejší cíl práce v kapitole komerčního sexuálního zneužívání dětí. Zde je charakterizováno komerční sexuální zneužívání dětí, jeho formy, příčiny, pachatelé a prevence. V empirické části práce je uvedena autentická kazuistika prostituce žen, které provozovaly prostituci dobrovolně, případ manipulace s dívkami za použití drog a případ tzv. sekundární prostituce, kdy prostituce je doplňkem skutečné výdělečné činnosti. Závěrečná část se zabývá přístupem České republiky k prostituci, včetně právní úpravy, internetovým průzkumem

společnosti SANEP zaměřený na problematiku legalizace prostituce v ČR s poměrně zajímavými výsledky a zejména hlavním cílem práce, kterým je zjištění současného stavu prostituce v Brně a její právní úpravy za použití metody studie a analýzy dokumentů. Dále je v závěrečné části uveden subjektivní názor na prostituci a její legalizaci.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Praha: Institut pro sociální kriminologii a sociální prevenci, 2009. 132 s. ISBN 978-80-7338-091-5.
2. DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. 90 s. ISBN 80-7251-202-1.
3. GÖDTEL, R. *Sexualita a násilí*. Praha: Český spisovatel, a. s., 1994. 192 s. ISBN 978-80-202-0512-8.
4. HANUŠOVÁ, J. *Sexuální zneužívání*. Praha 7: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006. 33 s. ISBN 80-86991-64-4.
5. CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. 201 s. ISBN 80-7178-739-6.
6. NOVÁKOVÁ, I. *Ošetřovatelství ve vybraných oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 235 s. ISBN 978-80-247-3422-4.
7. MATOUŠEK, O., KODYMOVÁ, P., KOLÁČKOVÁ, J.. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2010, 351 s. ISBN 978-80-7367-818-0.
8. VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. 144 s. ISBN 978-80-247-2218-4.
9. VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. a kol. *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. 402 s. ISBN 978-80-247-1734-0.

10. VONDRUŠKA, V. *Intimní historie od antiky po baroko*. Brno: Moravská Bastei MOBA, s.r.o., 2007. 238 s. ISBN 978-80-243-2672-6.
11. WEISS, P. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. 264 s. ISBN 80-247-0929-5.
12. *Slovník cizích slov*. Praha: Encyklopedický dům, spol. s r.o. 2006. 366 s. ISBN 80-7309-347-2.

Elektronické zdroje

1. HUBÁČKOVÁ, J. *Komerční sexuální zneužívání dětí v České republice*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/komercni-sexualni-zneuzivani-deti-v-ceske-republice>>.
2. KARÁSKOVÁ, I. *Prostitutka Helena brutální útok přežila jen zázrakem*. [online]. 2011 [cit. 2015-12-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/download/pribeh-nasi-klientky-plny-nasili/detail>>.
3. *Kondom*. [online]. [cit. 2016-02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.pohlavni-choroby.cz/kondom>>.
4. LA STRADA ČR, o.p.s. [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/>>.
5. LA STRADA ČR, o.p.s. *O nás* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/o-nas>>.
6. LA STRADA ČR, o.p.s. *Poslání* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/poslani>>.
7. LA STRADA ČR, o.p.s. *Hodnoty* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.strada.cz/poslani>>.

8. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí*. [online]. 2015 [cit. 2015-12-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasaky-obci.aspx>>.
9. PROJEKT ŠANCE, o.s. *Vítejte* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.sance.info/index.php>>
10. PRACHAŘ, F. *Exkluzivní před i po listopadová prostitutka: 50 000 za sex! Denně!*. [online]. [cit. 2015-12-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/285048/exkluzivni-pred-i-polistopadova-prostitutka-50-000-za-sex-denne.html>>.
11. ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://rozkosbezrizika.cz/>>.
12. ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. *Kdo jsme?* [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://rozkosbezrizika.cz/o-nas>>.
13. ROZKOŠ BEZ RIZIKA, o. s. *Publikace ke stažení*. [online]. 2010-2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: < <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/vyrocní-zprava-r-r-za-rok-2014/detail> >.
14. ŽÁKOVÁ, M. *Prostituce - charakteristika*. [online]. Národní informační centrum pro mládež, 2015 [cit. 2015-10-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>>.
15. BRNO: *Brno chce zakázat poskytování sexuálních služeb na celém území*. [online]. [cit. 2015-10-27]. Dostupné z: <<https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/brno-chce-zakazat-poskytovani-sexualnich-sluzeb-na-celem-uzemi/>>.
16. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Komerční sexuální zneužívání dětí. Jak zamezit komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí* [online]. Praha 2, 2009 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/files/clanky/7289/KSZD.pdf>>.

17. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období 2006 – 2008* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/komercni-sexualni-zneuzivani-deti-dokumenty.aspx>>.
18. STŘEDISKO ANALÝZ A EMPIRICKÝCH PRŮZKUMŮ. [online]. [cit. 2012-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostitute-2/>>.
19. ŠANCE DĚTEM. *Obchod s dětmi do sexuálního průmyslu*. [online]. 2011-2016 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/rodina-v-problemove-situaci/rizikove-chovani-dospelého-k-díteti/komercni-sexualni-zneuzivani-deti/obchod-s-detmi-do-sexualního-prumyslu.shtml>>.
20. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008 – 2018* [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/vydavatelstvi/vydane-publikace/narodni-strategie-prevence-nasili-na-detech-v-cr-na-obdobi-2008-2018-79428/>>.
21. *Obecně závazná vyhláška č. 15/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení a poskytování sexuálních služeb na veřejných prostranstvích*. [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlasky-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.
22. *Obecně závazná vyhláška č. 5/2014, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytování a využívání sexuálních služeb na veřejných prostranstvích*. [online]. [cit. 2015-10-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/vyhlasky-narizeni-a-opatreni-obecne-povahy/>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 354-464.

Ostatní zdroje

1. Informační systém Policie ČR (Výstupní sestavy kriminální statistiky - statistické výstupní sestavy v roce 2015).

Seznam tabulek a grafů

Tab. 1: Mravnostní činy spojené s prostitucí za období od 01. 01. 2015 – do 31. 12. 2015

Tab. 2: Mravnostní činy spojené s prostitucí v rámci Obvodních oddělení policie Brno za období od 01. 01. 2015 – do 31. 12. 2015

Graf 1: Zjištěná prostituce Městskou policií Brno za období od 01. 01. 2015 – do 26. 11. 2015

Graf 2: Projednání výše uvedené zjištěné prostituce za období od 01. 01. 2015 – do 26. 11. 2015

Graf 3: Počet osob, kterým byly poskytnuty služby v roce 2014

Graf 4: Provedená vyšetření na pohlavně přenosné infekce v roce 2014